

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

Dr.Vakıf ÖZKUL

Fikri YÜCEL

Ahmet SAMUR

İsmail BEYDEMİR

Veysel GÜLTAŞ

Osman Sulhi AKSU

Halit HOCAOĞLU

Nuri ONAT

Savaş BEYDEMİR

Mehmet ORHAN

V.Cem KORKMAZ

Dr. Galip UZUNCA

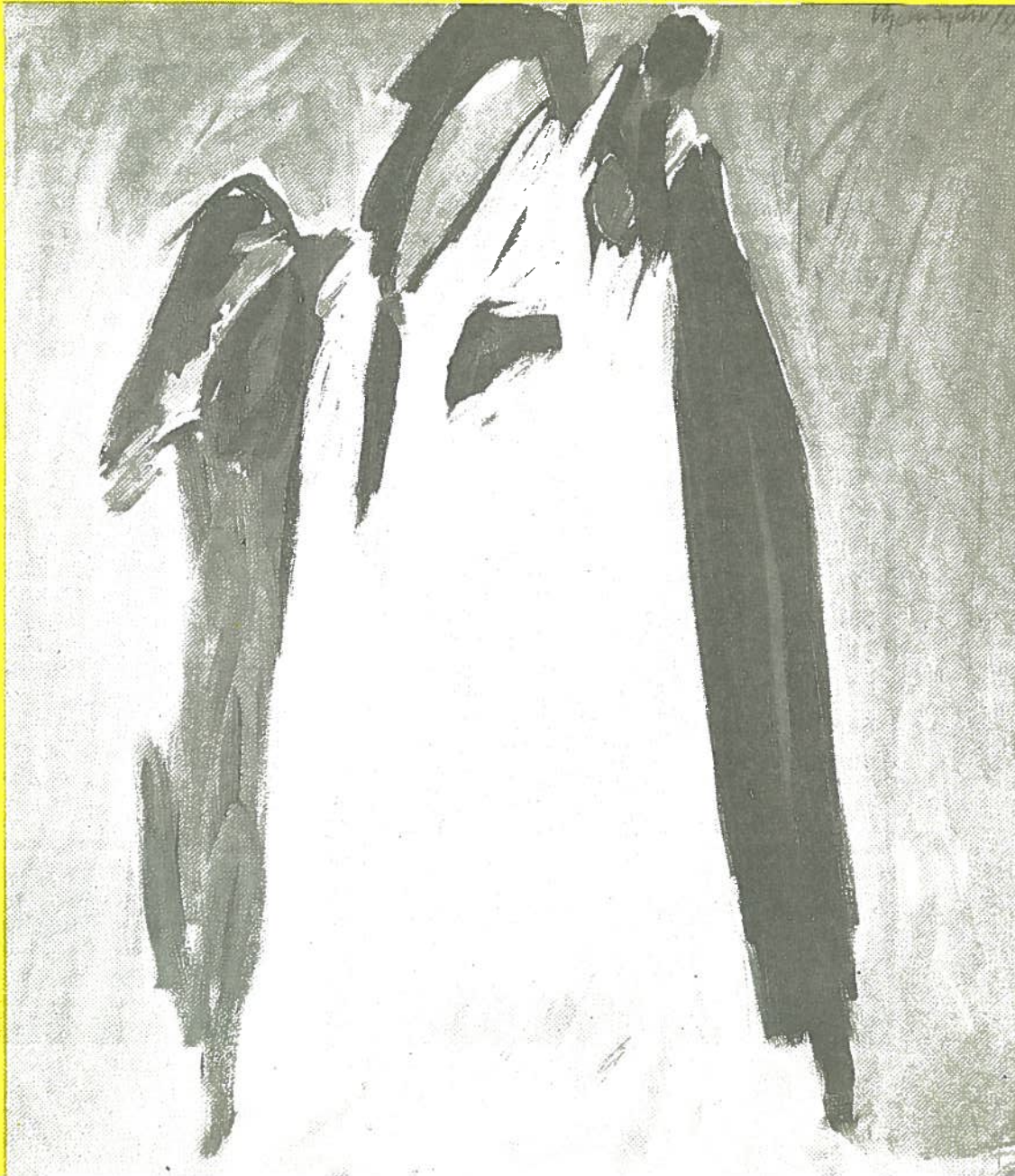
Ahmet Rahmi ERCAN

Ülkü EMİROĞLU

Mutahhar AKSARI

İlhami TURAN

1/94

ÜYE AİDAT BORÇLULARI (31-12-1993'e Kadar)

2) İbrahim Ögünç	: 240.000.-TL	61) Fikri Özer	: 190.000.-TL
4) Mehmet Alp	: 60.000.-TL	62) Kemal Güliter	: 240.000.-TL
8) Ahmet Demirkol	: 120.000.-TL	63) Hasan Özden	: 240.000.-TL
9) Soner Bilgin	: 275.000.-TL	64) Ali Naci Kurtkaya	: 240.000.-TL
10) Mevlüt Öksüzoğlu	: 120.000.-TL	66) Burçin Yandımata	: 240.000.-TL
13) Mevlüt Uyanık	: 240.000.-TL	67) Fatih Aydoğmuş	: 260.000.-TL
16) Metin Keleştimur	: 240.000.-TL	68) Necla Karadaş	: 240.000.-TL
17) Ömer Yaşar	: 240.000.-TL	70) Selahattin Deniz	: 260.000.-TL
23) Mustafa Baltacı	: 290.000.-TL	71) Aysel Gençosmanoğlu	: 120.000.-TL
24) Muammer Karakaş	: 240.000.-TL	73) Mehmet Atalay	: 270.000.-TL
25) Mustafa S.Beşe	: 240.000.-TL	74) Mehmet Orhan	: 270.000.-TL
26) Fikret Tayas	: 240.000.-TL	75) Vaize Ögünç	: 240.000.-TL
27) Müberra Sübenman	: 240.000.-TL	76) Ali İkinci	: 120.000.-TL
29) Fulya Çakar	: 240.000.-TL	79) Mustafa Dirlik	: 220.000.-TL
30) Savaş Aslan	: 240.000.-TL	80) İbrahim Taşbaşı	: 215.000.-TL
31) Aydın Özben	: 240.000.-TL	81) İhsan Karaoğlu	: 215.000.-TL
37) Ahmet Deviren	: 240.000.-TL	85) Mustafa Öney	: 240.000.-TL
39) M.Turgut İkinci	: 160.000.-TL	86) Vedat Gündüz	: 250.000.-TL
41) Macit Yaşar	: 240.000.-TL	87) Ali Rıza Solak	: 250.000.-TL
42) Ruhi Taşkın	: 120.000.-TL	88) Recep Budak	: 250.000.-TL
43) Necmi Atalay	: 240.000.-TL	89) Hulusi Ersoy	: 250.000.-TL
44) Mehmet Özkan	: 230.000.-TL	90) Ömer Demirkol	: 240.000.-TL
45) Fehmi Yazgın	: 240.000.-TL	91) Mustafa Özdem	: 210.000.-TL
46) Osman Canyılmaz	: 240.000.-TL	92) Kadir Kapusuz	: 255.000.-TL
47) İbrahim H. Akbaş	: 120.000.-TL	93) İsmail Kaya	: 240.000.-TL
48) Vehbi Güzel	: 270.000.-TL	94) Mehmet Yazgın	: 240.000.-TL
50) Hüsamettin Özer	: 270.000.-TL	95) Sadi Bilgin	: 210.000.-TL
51) Mustafa Onarlıoğlu	: 120.000.-TL	96) A.Halim Özer	: 120.000.-TL
52) Saliha Yurtkulu	: 260.000.-TL	98) Sinan Yandımata	: 220.000.-TL
53) Hüseyin Çelik	: 270.000.-TL	99) Nadir Yılmaz	: 130.000.-TL
54) Mustafa Çelik	: 270.000.-TL	101) Hüseyin Kasım Gündüz	: 120.000.-TL
57) Bedri Özer	: 180.000.-TL	103) İrfan Niksarlı	: 60.000.-TL
58) Mehmet Kılıç	: 240.000.-TL	105) Mustafa Kılıç	: 170.000.-TL
60) Gürbüz Yavuz	: 140.000.-TL	106) Cafer Tayyar Özden	: 170.000.-TL
		107) Hilmi Taşoğlu	: 170.000.-TL
		110) Caner Öztürk	: 120.000.-TL
		111) Şaziye Çağlayan	: 120.000.-TL

agın

DÜŞÜN ve SANAT
DERGİSİ MUHABİRLERİ

İsmail BEYDEMİR : Ağın
Gürol KORKMAZ : Malatya
İ.Cengiz YÜCEL : İzmir
Asat UCKUNKAYA : İstanbul
H.Cüneyt ÖZKUL : Ankara
Rahmi SERTTAŞ : Elazığ

SELAM SANA 1994

Sahibi
AĞIN Kültür ve Dayanışma Derneği
Adına

Dr. VÂKIF ÖZKUL

*

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MUAMMER NİKSARLI

*

Yazı Kurulu
Nihat ASYALI
Dr.Vâkif ÖZKUL
Nihat İSPİR
Rüştü ASYALI
Muammer NİKSARLI
Münir CERİT
Yılmaz ONAY
Zafer GENÇAYDIN
Pervir BİLİR

*

Teknik Yönetmen
Taner BERİKMAN

*

Yazışma Adresi
Necatibey Cad.Uysal Apt. No: 20/16
Tel: 230 11 54 06430-ANKARA

*

PTT 101843 NOLU
Çek Hesabı

*

Gönderilen yazılar yayınlansın
yayınlanmasın iade edilmez ve telif
ücreti ödenmez

Bu dergide yayınlanan yazılardaki
fikirler yazarlarına aittir.

*

DERGİMİZ AYDA BİR ÇIKAR

Yıl: 4 Sayı: 29

OCAK-1994

Dizgi: Mes-pa Dizgi - 230 84 71

Baskı: Alp Mat.San.Ltd.Şti - 231 33 81

*

Kapak: Peri Bacası
(Zafer Gençaydın Koleksiyonundan)

Bu yeni gelen zamana günaydın derken, kahr yüklü geçen bir yıldan sonra gülümseyebilmek için aynaları sırtımı döndüm. Ve geçen yılı bir an susturup yine de "yaşamak gi zel şey" diye düşünmek istedim.

Evet, hoş geldin yeni yıl demek, mutluluklar dilemek adettir biliyorum. Ama sen gerçekten hoşgel, huzur getir, mutluluk getir, evimize, ülkemize ve dünyamıza, dinsin akan kınlar ve gözyaşları.

1993 o koskoca yüküyle sırtımızı kambur etti. Gülmesini unuttuk, kahkahalar sadece dört-beş yıldızlı otellerin dolar saçılan avizeli salonlarında kaldı. Gelen yeni yıldan gülüşler istiyoruz, tüm insanlık adına,

Kan, barut kokuları, yerlerde yatan bebekler, şehit, askerler, güvenlik görevlileri, öğretmenler, tüm görevliler ve ülkemiz insanı olmaktan başka suçu olmayan kardeşlerimiz. Ağlayan, dövünen "YETER" diye feryat eden insanlar yer almasın artık 1994 tablosunda.

Yeni bir resim çizmek istiyorum yeni yıl kalemimle 1994 için. Gülüşlerden renk almış, huzurlu doğmuş güneşle süslü, sevgi ve barış türküleri söyleyerek pırıl pırıl bir resim çizmek istiyorum. Bu resimde analar, babalar evlatlarını okula, askere gönderirken, gözbebeklerinde mutluluk şimşekleri çaksın eskisi gibi.

Bu resimde bir dilim peyniri ekmeğe katarken, elleri böğürlerinde kalsın çaresiz babaların... Bu resimde, ellerindeki fileleri doldurabilmiş insanlar çizelim türkiyemizin bolluklarıyla mutlu olabilen.

Televizyonlardan örnek alarak salonlarda, parklarda, sokaklarda hayvanca sevişen insanlar yerine, okuyan, çalışan, üreten ve kazanan sevgi yüklü insanlar görelim 1994 tablosunda.

Umut ağacının dallarındaki meyveleri seyretme yerine, yaşam ağacının verdiği ürünleri insanlık adına paylaşalım. Şiirler şarkı, türkü olsun dilimizde. Yurdumuzun dörtbir köşesinde söylensin, dirlensin kardeşçesine.

Evet 1994 yılı içinde bizim Ağın'ımız ve Ağın'lımızda layık olduğu güzelliklere kavuşsun, içeride birbirini yemesin artık. Doğun'un sert rüzgarlarıyla kavrulmuş mert insanların daha rahat bir yaşama taşısın yeni yıl.

Dünleri susturmayalım, yaşanmış deneyimlerden gelen seslere de kulak verelim. Yarınlarımızı hazırlarken hızlı adımlarla yol almanın hazzını duyalım. Alın teri ile sulanmış Ağın toprağında ak düşler, kara gölgeleri ışığında tüketsin.

Tüm çeşmeleri ve de Kevser-i Özkul çeşmesinden huzur ve kardeşlik aksın.

Yeni Yıl hepimize kutlu olsun.

Dr. Vâkif ÖZKUL

İKİ YAZIYA CEVAP

Fıkrı YÜCEL

İkinci yazıya, pedagojik bir başlık vererek, hayalinizi daha geniş çalıştırıyorsunuz. Bütün yazdıklarınız inkişafa namzet bir memleket için haklı olabilir. Ağın sizin hayalinizde inkişaf ediyor ve bu o kadar sizleri tesir sahasına almış ki; Ağın'ı bekleyen acı geleceği düşünmeyi bile hatırınızdan geçiremiyor ve belki de benim acı, fakat gerçek açıklamalarım sizi yaralayacak.

Ağın, yüzyılların uğraşımı sonucu elde ettiği kaza durumunu kaybediyor. Hem de Ağın'lı olduğu halde Ağın'ı tanımayan onun derdini kendine mal etmeyen, umursamayan evlatlarının gerçekleri görmemezlikten geçerek, Ağın'ı yalnız çınarın altı sayıp, bütünü görememek yüzünden, işte acı gerçek:

Barajın suyu Engü çayına dolup, güneydeki onbir köyle bağlantı kesildimi, o köyler kendilerine münasebetli kazalara bağlanma için çalışacaklar. Zaten ekonomilerle onlara bağılıdır. Bunu içlirende yaşayan bir Ağın'lı olarak nabız yoklamalarından öğrenmiş olarak yekti ile söylüyorum. Bu on, oniki muhtarlık gittikten sonra da, Hozakpur, Pul, Girani, Payamlu,

Küzne, Havna ve Hastek'le bir kaza halini koruma nasıl mümkün olacaktır ? Ağın'da haliyle kaza değil, nahiye durumundan bile çıkar, çünkü kalan köylerin merkezi de olamıyor, en kenarda kalıyor. Ağın'ı bu acı durumdan kurtarmak bir yol ve bir köprü idi, o da giden heyetin; "yanlış davranışı diyeyim" olmayacaktır, yapılmayacaktır. Çünkü; sayın heyetten bazılarının, kendilerinin itirafları veçhiyle, heyelanın ne olduğunu bilmemeleri, bilenlerin araziye tanımamaları yüzünden. Kaplankaya veya Karamağara'da ısrar etmeleridir. Halbuki bu istenen yerin iki yakasında toprak kaymaları daimidir. Konak ve Hörenek Paşikli arasından şose geçmeyecek kadar oynak arazidir. Keşif yapan mühendis Ecüzlü'den de şose geçmeyeceğini ileri sürmüştür ki, buradaki kaygınlık bizim heyetin istediği yerden azdır.

Köprü için en elverişli yer HAVNA köyünden çaya incek, (YILAN GAZİ) adlı mevkide bir normal köprü "ÖYLE BEŞYÜZ MİLYONLUK DEĞİL" beş metre yükseklik, 20-30 metre uzunlukta bir köprü ile karşıya geçer, çay vadisini doğuya doğru takip ile,

BAKİMEVİ yakınlarında Arapkir-Malatya şosasına ulaşırsa. Kaçmak isteyen köyleri, Ağın'ın onlara göre bazı avantajları başka yerlere bağlanmak hevesinden vaz geçirir. Bu günkü keşfedilip karar verilen yoldan da 45 km. daha kısa olacağı gibi, zamanla Arapkir-Malatya yolu da buraya bağlanır, ÖVLELİK tepesinin kış zahmeti, Bulancık köprüsünün oynaklık masrafı da ortadan kalkacağı için, bu iş karayollarına da cazip olabilir.

.....

Yukarıya aldığımız rahmetli Fikri Yücel ağabeyimizin yazıları, Derneğimizin Haziran 1967 sayısında yayınlanmıştır. Gerçek bir Ağın'lı olup, yirmiyedi yıl sonraki bu günü görebilen sayın ağabeyimizi bir kez daha rahmet ve saygı ile anarken, karşı köylerimizden Mınayık ve Hörenek'in beklenen, söylediği sonuca ulaştığını, üzülerək gördük. 1993 yılı Mayıs ayında, sayın Ağın kaymakamımız Hurşit Kuş, köy muhtarları ile yaptığı bir toplantıda, diğer köylerin de Ağın'dan ayrılacaklarını muhtarlarının ağzından hepimiz duyduk ve Sayın Fikri Yücel ağabeyimizin uzağı gören sezgisinin derecesini bir kez daha anladık. Köprü için halen başka bir seçenek düşünemeyen ve de KARAMAĞARA'dan başka yer bilmeyenlere örnek olması bakımından, 27 yıl önce yazılmış bu yazıyı bir kez daha okumalarını rica edeceğiz. Kaldı ki; o günden bu güne Havna önlerinde ve aynı hizanın çayın güney yamaçlarında değişik türden iki maden rezervesinin bulunduğu bir çok hemşerilerimiz de bilmektedirler. Kemaliye Malatya-Elazığ yollarını da 50-55 km. kısaltacak ve de çok ucuza malolacak bir köprü ile, karşı köylerimizi Ağın'a bağlamak varken, Karamağara diye yalnız Pağnik

köyünün yol uğrağı olmasından ısrar etmenin, Fikri ağabeyimizin deyimi ile, Ağın'ı çınarın altı sanmakla nitilemek zorunda kalıyoruz. Malatya Köy Hizmetlerinden sayın hemşerimiz Fevzi Şener'le görüştüğümüzde; Onar'dan çaya inen bir yolun programa alındığını anladık. İşin en zor yeri olan bu 4 km. yol da yapılmak üzere iken:

- 1- Maden rezervelerinin işlenmesi,
- 2- Kemaliye yolunun cısalması,
- 3- Övlelik ve Dıştılık yollarının kış bakımı zorluğu,
- 4- 20-30 mt. bir çay köprüsünün istenilenden çok ucuz olacağı,
- 5- Karşı köylerimizin Ağın'a karayolu ile bağlanması,
- 6- Havna, Küzne, Ecüzlü, Venk, Hastek, Payamlı, Pul, Gırani, Haskini köylerimizin Payamlı yol ayrımında şehirler arası yola daha kolay ulaşmalarının gerekçesi,
- 7- En zor iş olan Onar'dan Çay'a inen yolun programda bulunmasından yararlanılması ile, karşı köylerimizin hem Ağın'a hem de Şehirler arası yollara bağlanması.

Gerekçelerinin gözönüne alınması ile, yeni bir bakış açısının geliştirilip, buna göre girişimde bulunulması için, Ağın'da ve Ağın dışındaki Ağın'lılara selam ederiz.

İsmail BEYDEMİR

"YEŞİL AĞIN'IM"

Nassıl ösgemişim Ağın'ım seni,
Toprağını, suyuni hem de havanı,
Yıhılası gurbetlerde ömrüm tükenir.
Düşemde ocağına yah beni beni.

Baltaya sap olah diye düştük yabana.
Çürüdük bu ellerde, demedük sana.
Ganmadım büyük pahardaki buz gibi suya,
Yanduk gurbet elde vah beni beni.

Bahar erişmüştür, çiçek payamda,
Yılları ayları bir bir sayamda,
Dedük elin öpek gelip bayramda,
Yolları unutmuşuh vah beni beni.

Mezer öylerinde her gün gezerdük.
Süzeklerden bal gibi bekmez süzerdük.
Sujuğı, bastığı gor gor düzerdük.
Şilkemleri ösger olduh vah beni beni...

Gış yarusi diye toluk atarduh,
Herfane yaparduh, damda yatarduh,
Guru tut içine, çiğit gatarduk,
Mişmişin halçığinden at beni beni

Garlar yoğsun dama, ben de kürüyem,
Çığırsız yollarda her gün yürüyem,
Tuzaga dahilmiş cüçük gibiyim,
Garadağ'dan gelen sele gat beni beni...

Unutmadım ne halburi, nede gidiği,
Tümünü, gradı, hem de godiği,
Boyuk baroşlarda gaynat hediği,
Payam diye içine, gat beni beni.

Mihaşarlu pilav bakkır lengerde,
Sakgızlar gurumuş, durur kengerde,
Unutulmuş deyirler eşgi pelverde,
Lij olam maleze, çal beni beni.

Çalacoşşuz tazi ava gitmiyor.
İssotlar küplerde artuh börtmüyor.
Osman Depesinde nedem keklik ötmüyor.
Gamalah olmuşum artuh sat beni beni.

Gottik gaşuh ile guymah garişdi.
Eski küsülüler artuh böyün barişdi.
Gurbet elde eyje aklım garişdi.
Dutda bulgur gazanın at beni beni.

Orağı almışde hona goyulmuş.
Ayrannu çorbaya nerde doyulmuş?
Yonca diye herhal palah yolunmuş,
Bir kötü burmanın içine gat beni beni.

Bakgır barhaç ile haba gediyo.
Bir çemçe südi var, yoğurt ediyor.
Esgı serik bağlamış yayuh yayıyor.
Teze yağ niyetiynen ekmeğe ser beni beni.

Ensedeki hasılları bojik gemürmüş.
Garibin üreği dağmış demürmüş.
Ağlamayan gözden yaş mı gelürmüş.
Sürme bulamazsan gözen çek beni beni.

Erindüm mişmişden çirleri açam..
Harmandan, düyenden ah nasıl kaçam?
Yekindin Ağın'dan gurbete göçem,
Gadan alam birahma dut beni beni.

Sıngı urmadan tökilmiş payam.
Dikkallar tikmişim sakgız toplayam.
Gavun degülsün ki ardın gohlayam.
Ejur niyetiynen sende ver beni beni.

Kındikler gurumuş durur tevekde,
Bıldırki üzümle, narlar hevekde,
Ne mal galmış komda, ne de merekte,
Gıl torbaynan yemliğe tök beni beni.

Tutuni basulu, küpte kilerde,
Ahıtmayı tökdük, sıra gatmerde;
İssot kebabları yanmadan közde,
Duz diye içine tök beni beni.

Unutmuş malezi, dutdurmuş dibi.
Ağın leblebisini yapdın mı bibi?
Elin öpem durda evladın gibi.
Anam niyetiynen sende sar beni beni.

Cevüzü, üzümü başşah eyledük.
Urup gösgümüze türkü söyledük.
Allah bilir seni nasıl ösgedük,
Gurbetden dönersem sor beni beni.

Ehmed'in göynünden Ağın silinmez;
Aşuhmudur oralara bu da bilünmez
Dostları anmadan bir günü bitmez,
Varıp gurbet elde, hele sor beni beni ...

Ahmet SAMUR

AĞIN YÖRESİNDE BİRLİK ÖRNEĞİ BİR KÖY HOZAKPUR

İsrail BEYDEMİR

2.Ekim.1993 günü, Ağın'da örnek bir gün yaşandı. Ağın-Hozakpur arasındaki 4,5 km. yol, asfalt yapılmıştı, bunun açılış töreni ile güzel ve görkemli bir gün yaşandı. Köy muhtarı Nevzat Ateş'in resmi kanallara yaptığı başvuru ile iş yapımı programa alınmıştı. Birkaç yıldan bu yana Köy Hizmetleri Elazığ Bölge Müdürlüğü ile, Nevzat Ateş konuyu ısrarla gündeme getirdi. Programlanmadan sonra da, Naci Emiroğlu'nun siyasal kanaldan girişimleri, olayı güncelleştirdi. Gene Hozakpur'lu olup, Malatya Köy Hizmetlerinde görevli Fevzi Şener'in mevzuat yönünden çözümler getirmesi, Köy güzelleştirme Derneği Başkanı Necmetdin Dilek'in Dernek yolu ile girişimleri, Ağustos 1993 ayı içinde Köy Hizmetlerini yapma çağı. Tamamlanan yolun 2.Ekim.1993 günü açılış töreni yapıldı. Ankara'dan, Elazığ'dan gelen yüze yakın konuk törene katıldılar. Köy girişinde yapılan törende, Vali yardımcısı, Köy Hizmetleri Bölge Müdürü, Köy Muhtarı, Dernek

Başkanı ve Ağın Kaymakamı birer konuşma yaptılar. Yöre folklorundan oyunlar ve havalarla köye girildi. Yeni Pahar'da hazırlanan yemek şöleni ile törene son verildi.

Bir çok yerel yönetim görevlilerinin aklına bile gelmeyen bu olay, ders alınması gereken bir birlik ve dirlik örneği oldu. 30 yıllık Devlet Memuriyeti vermiş şanlı şöhretli görevlilerin yapamadığı bu hizmet, Hozakpur ve Hozakpurlular için övünülmesi gereken bir başarıdır. Hizmeti geçen tüm girişimciler ve her olayda olduğu gibi bu olayda da birbirine gönülden destek olan tüm Hozakpur'lu hemşerilerimi gönülden kutlarız.

Not: Dergimizin 1992/6 Sayısında yayımlanan Ahmet Samur'a ait şiirde, tarafımdan bazı "Ölçü ve uyakların bozulmasını gidermek amacıyla" ekleme ve çıkarmalar yapılmıştı. Ahmet Samur Kardeşimizin, bu işleme başka bir açıdan baktığını konuşmalarımız sırasında anladığımda, onun görüşü ile hata ettiğimi anladım, kendisinden özür dilerim.

I.B.

SUNU

Söz bir kez
Kanatlanmaya görsün
Dağları düz eder
Ferhat'ın gürzü

BİRİKİM

Çürürse eğer yargılar
Bilin ki orada
Yeniden birikir herşey

ŞİİR ZAMANI

Sevda yitilikte, yürek suskunlukta
İnce bir sızıdır ekmek kavgası
Kanar yürek, utanır çağ
Ey ozan! Hâlâ susar mısın?

DURAKTA

Ben hep sizinleyim
Ey insanlar!
Neden suskunsunuz
Tek tek

PENCEREMDE

Penceremde güvercin
Pusatsız
Cellatlar nişan eyler
Kaç güvercin!
Uzanmadan demir namlular

VEYSEL GÜLTAŞ

"HAYAT TESADÜFLER MANZUMESİDİR"

Osman Sulhi AKSU

Manzume deyimini, bu yazı başlığına koymak istememiştim. Manzume, türkçe değil. Bizim okul yaşantımız manzumeler içinde geçtiği için dilimize ve düşüncemize bir ritm ve uyum getiriyor. Manzumenin anlamını burada açıklamak istemiyorum. Birkaç değişik anlamda kullanılabiliyor. Bu yazımda ve bundan sonraki yazılarımda okuyucularım anlamını daha iyi sezecek ve bana hak vereceklerdir.

Meslek hayatıma Polis Koleji çıkışlı olduğum için komiser muavinliği ile başladım. Babam da polisti. Hayatının en dinamik çağında hastalanarak malulen emekli oldu ve doktorunun önerisi üzerine "doğduğu memlekette vefatı daha uygun olur" tavsiyesi üzerine hepberaber ailece güzel Ağını'mıza geldik. Ben ilkokulu İstanbulda bitirdiğim için Arapkirdeki ortaokulun açılması, hayatımızın seyrini değiştirdi. Ortaokuldan sonra Polis Kolejine girebildim. (Bu arada hemşehrimiz Polis Koleji Mezunu Celal ÇAKAR'ı minnetle anarım.) İki senelik yüksek tahsilden sonra 1946 yılında İstanbul'a atandım. Değerli hemşehrimiz İsmet Ağınla burada tanıştık. O Hukuk Fakültesine devam ediyordu. Beni de kaydettirdi. O tarihte bir tek Üniversite vardı. Ve ben olgunluk sınavını verdiğim için istediğim fakülteye girebilmek hakkına sahiptim. Ve daha ilginç bir konuya değineyim; istenirse birkaç fakülteye kaydımızı yaptırmak hakkı da vardı. Ben bu haktan yararlandım. Hukuktan ayrı olarak İktisat, Edebiyat ve Gazetecilik bölümüne de kaydımı yaptırdım. Hemen şunu

ilave edeyim ki bütün bu işlemlerin yapılmasında İsmetin büyük katkısı vardı. Bu üç, hatta dört fakülte ve yüksek okula devam edip bitirmem olanaksızdı. Burada okuyucularımın hatırına bir soru gelecek, neden bu fakülteler? İşte size ikinci ilginç cevap: Çünkü, Polis Kolejinde sonra bitirdiğimiz Polis Enstitüsü maalesef Milli Eğitim Bakanlığınca Yüksek Tahsil olarak kabul edilmediği için bizler meslekte yükselme hakkından mahrum kalıyorduk. İşte bunun için bu dört fakülteye kaydoldum ve hangisi daha kolay ve daha çabuk biterse terfi etme imkanımız oluşacaktı. Yazımı uzatıp sizleri sıkmak istemiyorum. Hele hele kendimden bahsedip bunlarla övünmekte istemiyorum. Benim AĞINLI olmam en büyük onur ve övünme kaynağım. Öyleyse bütün bunları niçin açıklama gereğini duydum?

İstanbulda AHLAK ZABITA ŞEFİ'yim 1950 den 1957 senesine kadar bu görevde kaldım. Ve Bakanlıktan ödüllü takdirname aldım. Hiçbir arkadaşım altı ay hatta bir yıldan fazla bu görevde kalmamıştı. Kalamazdı da. Ahlak zabıtası; barlar, pavyonlar, diskotekler, gazinolar umuma açık içkili eğlence yerleri ve buralarda çalışanlara izin verme yetkisine haiz birim olması yanında gizli fuhuş yerleri, kumarhanelerle ilgili kontrol ve icraat görevini yapmaktadır. Kadını, parası ve içkisi çok bol olan bir yerdir. Benim hala bir arabam dahi olmadığını hatırlatırsam, nasıl bir görev anlayışı içinde çalıştığımı takdir edersiniz. Malum ya AĞINLIYIZ bize

gayrı meşru kazanç işlemez. Hemen bir ilginç tesadüfle aynı zamanda öğretmenliğe ilk başladığım olayı anlatayım. Ahlak zabıtasının poliste olmasının bir anlamı da önleyici tedbirlerin alınması ile ilgili. Gerek gizli fuhuş yerlerinde ve gerekse içkili eğlence yerlerinde çalışanları sürekli kontrol altında tutarak bunlardan suça alet olanları veya olmak üzere bulunanları ikaz edip, nasihatla bulunup iyi dürüst bir yaşantı içine çekebilmek. Bu konuları Nişantaşı Kız Lisesi Müdür Yardımcısı Mediha Gezgin hanımefendi ile birlikte kurduğumuz "Kadınları Koruma Derneği" aracılığı ile de yerine getirmeye çalışıyorduk. Bu dernek kurucu üyeliğimle ilgili kimliğin bir örneğini sunuyorum. Önemli hizmetlerde bulunduğumuz kanaatindeyim. Yüz beş kadını evlendirdiğimizi söylersem bir kanaat edinilebilir ümidindeyim. Bunlardan bir tanesi de halen Amerikadadır ve bir Amerikalı deniz albayı ile evlidir. Her bayram tebriklerini alırım ve iki yılda bir ziyaretime gelirler. O kadar çok olay varki asıl konuya gelmekte güçlük çekiyorum. Büromuza sık sık rahibe kılığı ile bir bayan geliyordu. Birlikte geldiği diğer rahibe buna doktor dediği için ben de kendisine "doktor hanım" diye hitap ediyordum. Kendisinin aynı zamanda Asistan Sosyalın Türkiye temsilcisi olduğunu da öğrenmiştim. Bu bayanın benden, yabancı ülkelerden Türkiye'ye, varyete, strip tiz, pavyon artistliği gibi içkili eğlence yerlerinde çalışıp fuhuş yaptıklarından şüphelendiğimiz kadınların adreslerini istiyordu. Bunların kaldıkları yerlere gidip gerekli konuşmaları yaparak hatta maddi yardımlarda da bulunarak ülkelere gönderiyordu. Bu durum benim de işeme geldiği için teşvik dahi ediyordum. Pek fazla konuşmazdı. Esasen Türkçeden ziyade

Fransızca anlaşıyorduk.. Bir ara benide mensup olduğu cemiyet kanalı ile İtalya ve Fransaya davet etmişti. Bu arada ben yine konudan uzaklaşmış oldum. Senesini hatırlayamadığım bir kurban bayramı arefesinde idi. Bu hanımın büromda bulunduğu bir sırada annem, küçük kardeşim olan Yılmazla içeri girdi. Oturdular. Bir süre sonra annem Yılmazı göstererek "Bayram geliyor buna bir ayakkabı al" dedi. Ben "Anneciğim ben kendime alamıyorum ki ona alayım" dedim. Annem sinirlendi ve hiçbirşey söylemeden çıktı gitti. Rahibe hanımın üzüldüğü yüz ifadesinden anlaşılıyordu. Benim de canım sıkıldığı için asabi hareketlerde bulunuyordum. Kadın birşeyler söylemek istiyor amma cesaret edemiyordu. Nihayet giderayak : "Öğretmenlik yapar mısınız?" dedi. Kadının bir an şaka yaptığını düşündüm. Fakar o kadar ciddi tavır ve hareketleri vardı ki bunu düşününce kendimi ayıpladım. Biraz da sinirli olarak "Nerede ve ne dersi?" dedim. Yabancı bir okul adı söyledi ve dersin adını da bana bıraktı. Ortaokulda da Lisede de Matematiğim çok kuvvetli idi. Polis kolejindeki hocamız meşhur sıfırcı ve Gazi Terbiyenin matematikçisi Bahri Vedat Alpman idi. Ve ben hocamızdan hep on numara almıştım. Bahri Vedat Bey daha sonra İzmir İktisadi Ticari İlimler Akademisi Başkanı oldu. Kadına dönerek "Matematik" dedim. "Ne zaman müsait olursunuz" dedi. "Çarşamba, öğlenden sonra" dedim. Ben bu teklifin bir kuru vaatten ileri gidemeyeceğini düşünüyordum. Pek fazla önem vermedim. Hatta unuttum bile. Ertesi gün büroya geldiğim zaman kadıncağız kapıda bekliyordu. Ve bana programı verdi. Ayrılırken de beni okulda kendisinin karşılayacağını

söyledi. Tesadüf ertesi gün çarşamba idi. Ben gidip gitmemekte kararsızdım. Çünkü, amirlerimden böyle bir durumla ilgili izin almama imkan yoktu. Esasen, Üniversiteye gidişimde "idare-i maslahat" olarak kabul etmişlerdi. Ne olursa olsun gidecektim. Ertesi gün gittiğimde kadın Galatadaki dış kapıda bekliyordu. Beni sınıfa hem Türkçe ve hem de Fransızca olarak takdim etti ve "başarı" diledi ve ayrıldı. Uzatmak istemiyorum konuyu. On yedi gün sonra aybaşı idi. Ve beni bu hanım yine karşılayarak çok nazik bir şekilde bir zarf verdi. Bu zarfta "ders ücretim" olduğunu tahmin ediyordum. Bu sırada İstanbul Erkek Lisesi Müdürü merhum ve kıymetli hemşehrimiz Ahmet Özbey ve ne tesadüf Sıraselvilerdeki Anadolu Lisesi Müdürü yine değerli hemşehrimiz Hilmi Ziya Apak idi. Ben, öğretmenlikten bahsetmeksizin dolaylı olarak ücretleri sormuştum. Ders başına 375 kuruş demişlerdi. Ben haftada 4 saat gittiğime göre $16 \times 375 = 60$ lira olarak aylık ücret alacaktım. Bu bile benim için bir nimetti. Büroma gider gitmez zarfı açtım içinde 600 lira vardı. "Bana başka bir hocanın zarfını vermişlerdir" düşüncesi ile hemen okula gittim. Doktor hanımı buldum. Durumu anlattım. Biz "Milli Eğitim ücret tarifesine bağlı değiliz. Bizim mütevellî heyetimiz ücretleri takdir eder" dediler. Ve benim Emniyetteki maaşım 400 lira idi ve ben ders ücreti olarak 600 lira alıyordum. Bu para benim yaşantımda da değişiklik yapmıştı.

Asıl değinmek istediğim konu başka idi. Anılar zinciri içerisinde konuyu dağıtmış oldum. Şimdi asıl konuya geçeceğim. On yıllık bir ayrılıktan sonra İstanbula tekrar geldim. İstanbul Polis Okulu Öğretmen Emniyet Müdürü oldum. Oğlumu Liseye kaydetmek için Levent Lisesine gittiğimde Lise Müdürü

"Felsefe öğretmenimiz yok, kabul eder misiniz" diye teklifte bulununca "Bakanlıktan izin almanız gerekir" dedim. "Siz kabul edin izin kolay" dediler. Ve biz Levent Lisesinde Felsefe öğretmenliğine başladık.

İkinci sömestir başlarken, liseye ve Polis Okuluna çok yakın bir yerde bulunan Levent Kız Meslek Lisesi müdüresi hanımefendide kendilerinin psikoloji ve sosyoloji öğretmenlerinin bulunmadığını ve kabul etmemi ısraren teklif ettiler o ru da kabul ettim. Böylece bütün haftanın günleri ders saati ile dolu dolu oldu. Görev yaptığım illerde aynı zamanda öğretmenlik de yaptığım için öğrencilerimle çok kolay diyalok kurabiliyor, onlara aynı zamanda rehberlik ve danışmanlık da yapabiliyordum. Ders saatleri dışında lokalimize de gelebiliyor, toplantılarını yapabiliyor, daha sonraki yazılarım bahsetme olanağı bulabilirsem ne kadar ciddi sorunlarını açıklama inancını da gösterebiliyorlardı. 1970 ten 1985 e kadar bu durum devam etti. Hatta Kız Meslek Liselerinden Sosyoloji ve Psikoloji dersleri kaldırıldıktan sonra "Ahlak dersi" sini devam ettirdim. Hala bayram tebriklerini öncelikle kız öğrencilerimden gelmektedir. Bunlardan biri de Şefika idi. Şefika yüzlerce öğrencilerimden biri. Mezun olduktan sonra kendisinden bir haber alamamış olduğum öğrencilerimden biri idi. Öğretmenlerin bazı öğrencileri vardır ki daha içten daha duyarlı oluyorlar. Şefika da liseden sonra yüksek okula gideceğini söylemiş fakat daha sonra irtibatımız olmamıştı.

Ben Emniyetten emekli olduktan sonra da öğretmenliğe devam ettim. Ve Türkiye'de ilk defa kurulmuş bulunan sivil havacılık şirketinin genel koordinatörü olmuştum. İstanbulun en mutena semti olan Nişantaşının

en güzel binalarından birinde NESU AIR adı ile işyerimiz vardı. Altı uçağımız ve iki helikopterimiz vardı. İstanbul Hiltona gelenler o güzelim sülün gibi helikopterimizi görme fırsatını bulmuş olabilirlerdi. Şimdi şirkete neler mi oldu? Onu da başka bir yazıya bırakıp biz yine konumuza gelelim. Şirkette bulunduğum birgün "misafirim olduğunu" söylediler. Misafirlerimden ikisi önce odama girdi. Bunlardan biri erkek biri kız ve çok küçüklerdi. Fırtına gibi odaya daldılar oturmak için yer kaptılar. Arkadan benim öğrencim Şefika girdi içeri. Hal hatırdan sonra ve çocukların en mübrem ihtiyaçlarının giderilmesinden sonra "Nerelerdesin Şefika" dedim. "Diğer arkadaşlarından haber almama rağmen senden bir haber alamadım." Şefika henüz yol yorgunluğunu atamamıştı. Durdu, biraz düşündü ve "Çok uzaklardayım hocam" dedi. "Ne kadar uzak" dedim. "Çok çok uzak" dedi. "Eşim yargıç olduğu için onunla beraber dolaşıyorum. Dedi. "Şimdi nerelerdesiniz" dedim. "Elazığ'ın Ağın ilçesindeyiz" dedi. "Siz oraları bilemezsiniz, İstanbuldasınız, buraların tadını çıkarıyorsunuz" Şefika birşey söylesem belki inanmayacaksınız, ben AĞINLIYIM" dedim. Duraladı. Birşey

söylemedi. Çocuklarla haşır neşirdi. "Siz ne zamandan beri oraya gitmiyorsunuz" dedi. Çok seneler oldu 1942 de ayrıldım, birara 1965 senesinde Adıyaman Emniyet Müdürü iken birgünlüğüne uğradım." dedim. "Amma siz şimdi oraları görmelisiniz, İsviçrenin Leyman Gölüne benzetiyorlar, gölümüzü" dedi. Aradan yine yıllar geçti. Şefikadan ve eşi Yusuf Esenlikçiden bir tebrik aldım, şu anda nerededirler? bilemiyorum. Hikayemi neden uzattığımı şimdi anladınız, sanırım AĞIN olan her yerde sanki ben varmışım gibi hissedirim kendimi.

1960 yılı Ağustos ayının 15 inde Şanlıurfaya atandım. Urfada bir sürpriz ile karşılaştım. Savcı muavinimiz Necmi Ercan Jandarma Komutan yardımcısı da Mehmet Kurtkaya idi. Üç önemli kuruluşun başında AĞINLILAR vardı. Zannederim Şanlıurfa en şanslı devrini yaşamıştı.

Gelecekteki yazılarımda buradaki öğretmenliğimin ilginç yönlerini anlatmaya çalışacağım. Ancak bundan sonraki yazım herhalde söz verdiğim, gibi "BİZİM KÖYDE" Ağınlıların kır gezisi esnasında karşılaştığım başka bir sürpriz ile ilgili olayları anlatmak olacaktır.

Şimdilik müsaadenizle.

Sevgi ve saygılar ...

DUYURU

**Ağınımızla ilgili 1994 yılı takvimi basılarak dağıtımına sunulmuştur.
Aşağıdaki adreslerden temin edebilirsiniz.**

AĞIN

**Varol-Birol KORKMAZ
Korkmaz Ticaret
Ağın/ELAZIĞ**

**Gürol KORKMAZ
Anadolu Sigorta Acenteliği
Mücelli Cad. Mermer Han
Kat:2 Da:6 Tel: 324 30 10
MALATYA**

**Oğuz GENÇOŞMAN
Hükümet Caddesi Özel İdare
İşhanı No: 4 Tel: 218 26 30
ELAZIĞ**

HERŞEY PERİŞAN

Ağın toprağını dolaştım durdum,
Sesime ses veren canan perişan.
Ağlayıp durdum, hayaller kurdum,
Feryadü zârımı duyan perişan.
Ağına dönersen günün birinde,
Sanırsın herşey yerli yerinde.
Eski tad kalmamış yemeklerinde,
Yoğurtlar ekşimiş, ayran perişan.
Geceler sessiz, incoplar ötmez,
Nice ocak sönmüş, bacası tütmez,
Bu hali tarife kalemim yetmez
Bülbüllerde bile figan perişan.
Bulgur kazanı boş, içi tamtakır,
Merhaba kesilmiş, kalmamış hatır.
Kızlar mini etek, hep tango titir,
Uzun tuman, seyvanlı fistan perişan.
Ağının durumunu gören hayrette,
Buna hayret ettim, bende elbette.
Yaşlılar bizar, gençler gurbette,
Gurbetten sılaya dönen perişan.
Eski hatıralarımı andığım anda,
Gözlerim dolar bir diğer yanda.
Babamızdan kalan eski harmanda,
Gidik kuzu otlar, harman perişan.
Atım sür'atlendi, dizgini kastım,
Dul idim evlendim, kadere küstüm.
Yerli malı dedim, bağırma bastım,
Gari benden yaşlı, gerdan perişan.
Ağında her düğün dernek anında,
Cırt oynanırdı bir başka yanda.
Şaha kalkan şahbaz atın olsada,
Cırt oynayacak meydan perişan.
Büyük nasihatı hemen her yerde,
Derman olur idi her onmaz derde.
Zamana çok direnen minarelerde,
Huşuyla dinlenen ezan perişan.
Dehey köhne dünya, bir yalan imiş,
Cücügenli Fazlıyla, Ganide gitmiş.
Efkarlı gırnata çalanlar bitmiş,
Gırnalar küskün, çalan perişan.
Melemez olmuş gidik, guziler,
Görülmez olmuş kolik keçiler.
Tarihe karışmış eski çerçiler,
Topdi iğne şeve satan perişan.

Eski odalar yok kış ortasında,
Şimdi soba yanar güz odasında.
Ocaklar küllenmiş yeni Ağında,
Süldüğü ve tezek yakan perişan.
Caminin önündeki musalla taşı,
Dededen kalmıştı, kadimdi yaşı.
Aşağı Camimizin dostu sırdaşı,
Çınaraltı gitmiş, Koçan perişan.
Dosta ilgisizlik almış yürün yüş,
Herkesin gözünü mangır b irümüş
Asmalar külleme, narlar çürümüş,
Bastuh, sucuh, tarhana yağ an perişan.
Düşünme dostum, sen geleceği
Kavundan ayır, kurtlu keleş.
Gelinlik kızların ot edeceği,
Bağ bahçe bozulmuş, hozan perişan.
Hey gidi Murat, şimdi neredesin?
İçimde şahlanan bir efsanesin.
Keban Barajının en dibindesin,
Suyun coşkun akmaz, çalğan perişan.
Eli kulağa atıp Mezart Bağında,
Bende devran sürdüm eski Ağında.
Yıllarca önceki yüksek ayvanda,
Kisekler çürümüş, hezan perişan.
Bir deli ozanım, gezer tozarım,
Destanı ömrümü söyler yazarım.
Serabı ömrümden bende bizarım,
Yorgunum dizimde derman perişan.
Ağın Ağın deyü çağlayıp akan,
Tezekleri bile burnumda kokan,
Ağına yürekten türküler yakan
Ağıtlar söyliyene ozan perişan.
Kimi var'gurbetten fiyaka satar,
Yükseklerden uçar, kübradan atar,
Yeni yetmelerin çoğu dil çıtar,
Ağın şivesi yok, lisan perişan.
Makamat sahibi bizim horozlar,
Ötünce mangalda kül bırakmazlar.
Ağın ve Ağınlıyı pek tanımazlar,
Eski büyükler yok, mihman perişan.
Hey Halit, eskiden belki sarhoştun,
Bazen şaha kalkıp, çağlayıp coştun.
Şimdi eğri oturup, doğru konuşun,
Doğruyu söyleyende, devran perişan.

Halit HOCAOĞLU

ÖĞRETMEN ABDULLAH LÜTFİ BEY

Nuri ONAT

**" Ben, sınıfta ders verirken ölmek isterdim."
Abdullah Lütfi**

**Bu kitabı, Abdullah Lütfi Beyin aziz ruhuna
armağan ediyorum (*)**

N.O

ÖNSÖZ

Bir kimsenin kendisini yetiştirerek ulusun yardımına koşması, gerçek bir mutluluk kaynağına kavuşması demektir. Hele o kişi, bu çabaları sırasında çağını aşmış, çevresini de güçlü biçimde etkilemişse, bu mutluluktan duyacağı kıvanç daha da büyüktür. İşte bu kitap, kendini bu kerte yetiştirerek çağını aşan bir kişinin akıllara durgunluk veren olağanüstü serüvenlerini içermektedir. Serüven dedikse, romahtık serüven yığını değil, bu kitap. Başından sonuna değin eğitsel, ömür boyu bir serüven. Bu nedenledir ki, o kişinin çektiği çilelere, yoksulluk ve yoksunluklara karşın, soylu davranış ve çabalarına ağırlık verilmiştir, bu kitapta.

Bu kitap, bir ülkü erinin eylemleriyle, unutulmuşlar arasına katılmışlardan, yalnız birinin temiz, onurlu, yiğitliklerle dolu yaşam öyküsüdür.

"Beyaz Zambaklar Memleketi" ndeki Snelman'la "Mefkûreci Muallim"deki Prof. Raçinski ne iseler, bizim Abdullah Lütfi Bey de odur. Bir bakıma benimseyip yüklendiği sorumluluklar, daha yorucu, daha çetin, daha da desteksizdir. Buna göre, Abdullah Lütfi Beyin üstlendiği görev, onlarınkinden de üstündür, yücedir. Şöyle ki; Snelman'la Raçinski, daha önce batı uygarlığına girmiş ve onu özümsemiş olan Finlandiya ile Rusya'nın yurttaşlarıdır. Finlandiya ile Rusya, bu kişilerin yaşadıkları dönemde, kuşku yok ki

daha özgürleşmiş, daha gelişmiş birer ülkeydiler. Snelman'la Raçinski, bu uygarlık ortamında doruklaştılar. Oysa Abdullah Lütfi Bey, o dönemde çölde bir vaha gibiydi.

Türkiye, II. Abdülhamit'in saltanatı süresince tarihinin en karanlık dönemini yaşamıştır. O dönemde bağımsızlık, egemenlik, hukuk devleti, insan hakları, özgürlük gibi kavramların sözü bile edilemezdi. Buna karşılık bağnazlık, yobazlık köyde ve kentde kol geziyordu. En saygın devlet görevi ise ha-fiyelikti. Herkesten, her şeyden kuşulanmanız gerekecekti. Öz kardeşinizden bile.

Abdullah Lütfi Bey, o dönemi başından sonuna değin yaşamıştır. Yurtseverlerin başlarına gelenlerin hepsinin tanığı olmuştur. Kişiliği, o acıların teknesinde yoğrulmuştur. Ama, bütün bunlara karşın, ne kişiliğinden, ne de inancından ödün vermiştir. O, ömrünün sonuna değin ülkücü bir öğretmen, yiğit bir halk adamı, yürekli bir savaşımçı, yenilikçi bir kişi, örnek bir öncü olarak kalmıştır.

Abdullah Lütfi Bey, Cumhuriyetin kısa bir kesitini de yaşamıştır. Hem de soluğu kesilircesine. O dönemdeki tutumu, sözleri, davranışları görülmeye, işitilmeye değerdi. Sanki seksenini geride bırakmış bir kişi değil de; yirmisinde bir delikanlıydı. Benliğini saran yenilikleri evden eve köyden köye taşıyordu. Etki alanı daha da genişlemişti.

Bu öğretmenin bugüne değin niçin ka-

(*) Kitap olarak maddi yönden yayınlama olanağımız olmadığından dergimizde dizi olarak yayınlıyoruz.

ranlıkta bırakıldığı sorulabilir. Bu çok yerinde bir soru olacaktır. Yalnız şunuda belirtmek zorundayız: Bugüne değin kaç büyüğümüzü gerçek yönleriyle tanıtabildik ki... Yalnız bizim değil, bütün dünyanın en büyüğü olan Atatürk'ümüzü bile tüm yönleriyle tanıyıp kavrayabildik mi ...?

Bize öyle geliyor ki, insanı tanımada, tanıtmada bir türlü öznellikten kurtulamıyoruz. Sıkı sıkıya yapıştığımız tezimizin, inancımızın çürüyeceğinden korkuyoruz. Belgelere ise yanaşmak bile istemiyoruz.

Bu kitabı, 1947 yılında yazmaya başlamışım. Takıldığım kimi yerler için bırakıp beklemeyi yeğledim. Aradan 46 yıl geçmiş. Dile kolay, yarı ömürden bile çok. Bu süre içinde belge toplamak için ilgili yerlere başvurdum. "Belki arşivdedir. Bulunması yıllar ister." denildi. Bunun üzerine Hoca'nın Ağın'daki evini didik didik ettim. Kimi şeyler buldum ama, bunlar yeterli değildi. Torunu emekli öğretmen Saadettin Soylu bir gün elinde bir torba kağıtla geldi. "Bunlar bizdeydi, her halde yabancı ele geçmesin kendimiz getirmiştik." dedi. İstediklerimi bulmuş rahatlamıştım. Geçen yıl ölen Sadettin Soylu'ya tanrıdan rahmetler dilerim.

Abdullah Lütfi Bey, eğitim tarihine geçmesi gereken tek kişi değil, elbette. Ama o, unutulacak, unutturulacak kişilerden biride hiç değildi. O onur katına oturması gereken birçok eğitimcilerden olduğu kanısındayız. Ama, unutulmuşluğum karanlığına itilmemelidir bu eğitimciler. Bu eğitimcilerin gün ışığına çıkarılmasının kolay olmadığını biliyoruz. Yıllar geçtikçe daha da zorlaşıyor, bu iş.

Sadettin Soylu'dan aldığım belgelerle birlikte, merhum emekli öğretmen Ali Cevat Onay'ın Ağın Dergisinde çıkan dizi yazısından da yararlandım. Dr. Hamit Soylu'nun uzunca bir yazısından epeyce bilgi edindim. Emekli öğretmen Seyfi Beşe'nin not ve anılarından da çok yararlandım. Gene emekli öğretmen rahmetli Mustafa Turgut Öcal'ın bir uyarısından da çok yararlandım.

Bu vesileyle ölenlere tanrıdan rahmet, yaşayanlara da sağlıklı ömürler diler, teşekkürler ederim.

Abdullah Lütfi Bey, halkla konuşurken en anlaşılır sözcükleri seçerdi. Ne varki, resmi yazışmalarda, tuttuğu notlarla mektuplarında o dönemin saygın dili olan Osmanlıca'yı yeğlemiştir. Bu nedenle, belge değerindeki bütün yazılar, alıntılar, aktarmalar günümüz Türkçesine çevrilerek verilmiştir.

Kitabın, okuyucuya çok şey öğreteceği kanısındayım. Bu sav, gerçekleşince, unutulmaya bırakılmış saygıdeğer bir kişinin erdemleri, özgün kişiliği gün ışığına çıkacaktır. Bu sonucun sağlayacağı mutluluk ve kıvanç ise, okuyucu ve kitabın hazırlanmasında katkıda bulunanlarla paylaşacağımız ödüllerin en onurlusu olacaktır.

3.X11.1992 İstanbul

Nuri Onat

Abdullah Lütfi Bey Kimdir?

Bireyin davranışları, girişim gücü, sevgi ve saygı duygularının gelişmesi, geleceğe dönük plan ve projelerinin tasarlanması, toplumla etkileşim ve çevresiyle uyum sürecinde oluşur, olgunlaşır. Bireyler olarak hiç birimiz bu sürecin dışında kalamayız. Ne var ki, herkesin etkileme ve etkilenme yeteneği, uyum yatkınlığı benzer ölçüde değildir. Kimi kişiler, etkileşim sürecinde olağan sınırı aşamazlar. Kimileri de, usa durgunluk veren bir atılımla ölçüyü zorlarlar. Böylelerine "Çağını Aşan Kişi" demekte hiç bir sakınca olmasa gerek.

Toplumu anlayanın yolu, onun özlemlerini, dileklerini, sevinçlerini, acılarını paylaşmadan geçer. Bunun ilk koşulu da onu benimsemek, isteklerini içtenlikle kavramaktır. Bu olmadan hiçbir soruna çözüm yolu bulunamaz. Belki yeni sorunların da nedeni olunur. Çünkü, toplum içinde bulunmak, onu anlamış olmak değildir. Böyle olsaydı herkes, her şeyi anlardı, toplum da sorunsuz olurdu. Bu, olanakdışı'yı düşünmekten başka bir şey değildir. Sorunlu toplum, geleceğe koşuyor demektir. Hem de bilinçli, planlı ve programlı olarak.

Abdullah Lütfi Bey, içinde yaşadığı toplum kesitlerinin, katmanların köyden imparatorluk sınırlarına dek, toplumun acılarını

kendi vicdanında duyan, yoksulluğunun ve yoksunluklarının gerçek boyutlarıyla kavrayan iyi bir gözlemciydi. Bu nedenle, onun kişiliğinin oluşumunda en güçlü etken olan köyünden, Kohpinik'ten söz ederek işe başlamak istiyoruz.

KOHPİNİK

Kohpinik, kuzeye bakan bir tepenin yamacına (eteğine) yapışmış gibidir. Küçüktür, köyün ev sayısı 15-20'yi geçmez. Daha doğrusu 15-20 arasında değişir. Köy, birkaç ailenin ilkbaharın son aylarında yaylaya çıkmasıyla tenhalaşır. Kışın yeniden canlanır.

Kohpinik'in göçebe olmayan aileleri, daha çok tarımla uğraşırlar. Toprak, genel olarak verimlidir. Ne var ki, bu topraklar 15-20 ailenin gereksinimini karşılayacak genişlikte değildir. Göçebeliğin gerçek nedeni de budur.

Köydeki beş altı ailenin yaylaya çıkması, Kohpinik'te hayvancılığın ileri durumunda olduğunu kanıtlamaz. Buradaki hayvancılık, en ilkel biçimde yapılmaktadır. Hayvanların sağlıkları, dayanıklılıklarına kalmıştır. Hayvan sağlığı ile ilgilenen bir örgüt de yoktur. Sanki insan için böyle bir örgüt var mıdır? Yoktur. Hastalananlara ya büyücüler, ya da doktorluk taslayanlar bakarlar. Önemsiz hastalıklar bir süre sonra geçer. Çoğu kez insanlar da bağıra bağıra ölürlər. Yazgıcı toplumun amansız dramatik yaşamı budur.

Yaylada peynir, yapağı elde edilir. Ama bu ürünler, hiç bir zaman geniş satım olanağı bulamaz. Bulsa bile, fiyatı satan değil, alan koyar, belirler. Bu, hep böyle olmuştur, olmaktadır.

Kohpinik, çıplak Munzur Dağlarının güney yamaçlarına bakar. Temmuz başlarına dek doruklarında kar eksik olmayan Munzur zincirindeki Kırklar Dağına, Yılan Dağına ve Keklik Tepe'ye bakar, arka Munzurlar, çıplak gözle görülebilir, Kohpinik'ten.

Köyün 5-6 yüz metre kadar kuzeyinden akan bir çay vardır. Bunun adı Engü çayıdır. Kışın donan, ilkbaharda geçit vermeyen, yazın da dereleşen bu çayın kıyılarında çok sayıda kavak, söğüt, ve dut ağacı bulunur. Suyu yakın yerlerde bolca ılgın da bulunur.

Engü Çayı, kıyıları boyunca sıralanmış birkaç değirmenin taşını döndürmekten başka bir işe yaramaz. Yatağı derin, kıyıları dik ve çoğunlukla kayalıktır.

Sarıçiçek'in kar sularını taşıyan Engü, her mevsimde hayırsızdır. Özellikle ilkbaharda korkunçtur. Ara sıra can aldığı da olur. İlkel yöntemlerle yapılan sebzecilikten başka bir uğraş da yoktur, bu çay kıyılarında. Bu çay, öcü gibidir bütün köyler için.

Engü Çayı üzerinde IV. Murat döneminden kalma tek kemerli bir köprü vardır. Bu köprü Bizans'tan kalmadır diyenler de varsa da doğru olup olmadığı bilinmiyor. Kohpinik'in beş kilometre batısındaki bu köprü, sular bolladığında, altı kilometrelik Ağın-Kohpinik arasındaki yol, 10 km.'ye çıkar.

Kohpinik'te yaşam, öteki Anadolu köylerindeki özelliğini taşır. Genellikle kış aylarında havalar dondurucu ve bunalıcıdır, Kohpinik'te. Dışarıda yaşam yok gibidir. Köye, Munzur Dağlarından kopup gelen hırçın yeller, azgın sazıklar egemendir.

Böyle zamanlarda, ya ahır sekisi odalarda yumulup oturmak ya da dışarıda neler olup bittiğine aldırmamak gerekir. Yolları örten tipiler, bıçak gibi işleyen sinsî sazıklar, yalnız yakın köylerle değil, en yakın komşularla bile ilişkilerin kesilmesine neden olur. Sokaklar yalnızdır, hayvanlar suya salındığı zaman biraz canlanır. O da, hayvanlar dışarıya çıkabilirlerse.

Evlerin yapılış biçimleri, sokaklar, daha çok Orta Anadolu köylerinininkini andırır. Yontulmamış taşlarla örülmüş yamrı yumru, patlak duvarlar en azından yarım metre kalınlığındaki, toprakla örtülü çakır çukur damlar, ortalığa sarı-yeşil karışımı, tezek kokulu dumanlar salan çamur yığını bacalar, ufak kar kürtükleriyle örtülü, mazgal gibi pencereler, eğri büğrü, dar sokaklar ... Karlı, hele tipili günlerde Köyün üstüne bir hışım gibi saldıran aç kurtların ulumaları, köyde kimse yokmuş gibi, sokakları dolduran kurt ve tilki izleri...

Dıştan görünüşü böyledir, Kohpinik'in. İçi daha bir başkadır. Tonlarca ağırlığın

altında bel vermiş, katran renkli direkler, kisekler arasından sarkan, dokunulsa düşecek, is yüklü mertekler, mısır sapı döküntüleri, tabanı toprak, alçak tavanlı büyücek bir oda. Bitişğinde iki karışık bir bölme ile odadan ayrılmış gene büyücek bir odanın ocağa yakın yerinde, çitlerle çevrilmiş davar komu, ahırın arkasında ot, saman meşe dalları, gazel mısır sapı doldurulmuş mercek. Bu da dekorun lüksünü oluşturur. Kalın, partial minderleri çevreleyen saman ya da mısır sapı ile doldurulmuş, her birinin yüzü başka renkte yamrı yumru yastıklar, dörtte üçü kağıtla kaplı, ancak dörtte birinden ışık sızan bir ya da iki pencere, dört bir yanı paçavralarla örtülmüş, berkitilmiş avluya açılan hantal kapı...

Ahırın bir köşesinde çocukların çişlerini ettikleri gübre yığını. Odanın pencereli duvarının yarısına kadar yan yana, üstüste dizilmiş kimi tükenmekte olan, kimi yarılanmış yiyecek çuvalları, harar ve torbalar... Eşikliğin bir kıyısına yığılmış tezek ve kemre lodaları, birkaç parça odun, birkaç demek sütlüğü. Bu kışıkların hemen alt köşesinde de evin çarkı. (banyosu)

Odanın eşikliğe yakın yerindeki raflara ya özenle ya da gelişigüzel yerleştirilmiş kapacak, tahta kaşıklar, su bakraçları ve leğenler, su kapları saplı taslar ve tollar, tabanları yamadan belirsiz duruma gelmiş nalçalı, iyice ağırlaşmış, partial ayakkabılar, kurumuş, büzülmüş çarıklar, her dışarı çıkanın sırtına geçirdiği kepenek.

Komun üzerine yerleştirilmiş, çerik çürük tahtalardan yapılmış köşk... Köşk deyip geçmeyelim. Evin en saygın kişisine, konuklara özgüdür köşk. Yatakları hepsi, gündüzün oraya yığılır. Köşk, çocukların rüyalarına bile geren yerdir.

Arada bir hayvan işemelerinin hışırtısı, patırtısıyla uyku sessizliği bozulur. Derileri kemiklerine yapışmış pörsük tüylü inekler, öküzler, koyunlar, eşekler keçiler... Bunlar evin en değerli varlıklarıdır. Yiyecek bir şeyler bulabilmek için yeni hayvan fişkılarını eşeleyen ütük tavuklar, pinti horozlar. Sıçan kovalamaktan usandığı için ocak taşına göğsünü dayayıp uyuyan yaşlı kedi.. Bunlar

da evin değerli mallarıdır. Ama ötekiler gibi değil. Bunlar ikinci sınıf.

Yarı çıplak, karınları şişik, yalınayak, sıksa çocuklar. Gözleri boşa bakan, arada bir savaş öyküleri anlatan, gurbet anıları gevelleyen tükenmiş yaşlılar, yün eğiren, çorap ören analar, kendini çıkırığın vınıltılarına bırakan, askerdeki eşinden gelecek iki satırlık sağlık haberi için dünyaları bağışlamaya hazır solgun benizli, gülmez yüzü tazeler... geleceği düşleyen donuk bakışlı çiçeği burnunda kızlar. Düşsel kaplarda yemek yedikten sonra, dudaklarını yalayan küçük ırgatlar

Kış geceleri daha beterdur, Kohpinik'te. Bu geceler bitmek, tükenmek bilmez. Daha da kasvetlidir bu geceler. Aralıksız yağın, neredeyse pencereleri de örtecek olan kar, kimbilir hangi yazgısızın canını alacaktır. Tipi savurur, yol yolak kalmaz böyle günlerde. Yel, penceredeki kağıdı öttürür, kurt gibi ulutur.

İşte böyle geçer Kohpinik'in geceleri, kış geceleri... Arada bir hırçınca havlamaya başlayan emigilin köpeği de bu gecelere bir özellik sağlamaz. Belki kurtların köye indiklerini bildirir, korku salar ortalığa. Hepsi o kadar. Çok erken yatılır köyde. Hele Kohpinik'te. Çünkü, ocaktaki kemre eriyip tükendikten sonra, ev karanlığa gömülür.

Kohpinik, öteki Anadolu köyleri gibi yalnızdır, unutulmuştur. Teneke kutularda, bezir yağına batırılmış fitilin ışığı, hayvanları yemlemek içindir. O, lüks sayılır. Her yerde kullanılmaz. Evin biricik ışık kaynağı, ocakta yanan kemre ile tezeğin yaydığı sarımsı, kirli alevlerdir. Karanlığa, unutulmuşluğa itilmiş köyün, başının çaresine bakması zorunluluğu vardır. Bu, yalnız Kohpinik için değil, bütün köyler için geçerlidir.

Sabun mu gerek? Ağın'daki killige gideceksin. Belki bir iki gün kalırsın ama, yıllık kilini de sağlarsın. Gözün mü ağrıyor? Gımız denilen bir tür mürekkebi akşam yatarken göz çukurlarına dolduracaksın. Bir yerinde yara mı var? Genegecek tohumunu haşlayıp onu kullanacaksın, damarlıca yaprağı bağlayacaksın. Karnın mı ağrıyor? Birisi parmağını göbük çukuruna batırıp, dur deyinceye değin döndüreceksin. Dişin mi ağrıyor? Kendi

dişini kendin çekmesini öğreneceksin. Mikroptan, mikrop kaptırmaktan hiç söz edilmiyor. İşte hastalıklardan korunma yöntemleri.

Hekimsizliğin, yoksulluğun, bilgisizliğin ağır bastığı Kohpinik'te elbette ki ölüm kol gezecektir. Elbette ki, gencecik insanlar, yaşamlarının baharını bile tam tadamadan göçüp gideceklerdi. Bırakınız şu yoksullukları, hangi umut ışığı onları yaşama bağlayacaktı. Bit, yavş, kene, pire, sivrisinek, karasinek, fare, yılan, akrep vb. pislik, kir, toz, mayıs ve fıski kokusu... İçerisi de böyle, dışarı da. İşte hastalar, sağlıklarını burada koruyacaklardı. İstersen yaşamaya yeltenme de öl. Musalla taşına uzatıldığın zaman "Ne yapalım, yazgısı bu imiş." diyeceklerdir. "Alnına ne yazılmışsa o olur." deyip geçeceklerdir.

Yoksulluk, yalnızlık, unutulmuşluk, üzüntü, bunlara karşı boyun eğme. En yakındaki köyden bile kopmuşluk... Tahsil-dara, zaptiyeye kulluk, zorbalara kölelik, alnına yazılanın hükmüne boyun eğmek, tutunacak dalın kalmayışı, bezginlik... bunların hepsi alın yazısıdır. Genç yaşta dönüşü olmayan yollara uğurlananların değişmez alın yazısı...

İşte böyleymiş Kohpinik'teki yaşam koşulları. Elbette ki yalnız Kohpinik'te değil, bütün Anadolu'daki hatta İstanbul'daki yaşam koşulları da bu idi. İşte Kohpinik'i bilenler, böyle anlatırlardı. Hoş bir de görük, yaşadık ya.

Öteki mevsimler daha rahat geçer Kohpinik'te. Kar kalkınca erkekler çifte-çubuğa, kadınlar da ev sıvamaya, kıştan kalan is, pası temizlemeye koyulurlar. Çocuklar, evlerini unutmuşçasına sokağa dökülürler, oynar, zıplarlar. Kısacası, izbeler boşalmış, dışarı da canlanmıştı. Yalnız çocuklar mıdır sokağın tadını çıkaranlar? Elbette ki, değil. Hayvanlar da bir türlü içeri girmek istemezler.

İki çeşmenin suyu da kışınki gibi buğulu ve ılık değildir. Bu ilkbahar günlerinde. Daha bir serinleşmiş, daha bir durulmuştur. Üstelik çoğalmıştır da. Ağaç oluklarından kütür kütür akmaktadırlar.

Sokaklar diz boyu pis bir çamurla kaplıdır, bu mevsimde. Çünkü, yağmur hiç eksik olmamaktadır. Gübre ve toprak karışımı vıcık vıcık bir çamurdan çevreye pis kokular yayılır. Pirenin en yapışkanı, ısırganı bu sokaklarda bulunur, buralarda ürer. Hele yaz boyunca bu hayvanların saldırısı sürer. Yıl boyunca elinizi bedeninizden ayıramazsınız. Bu pireler, gece gündüz durmadan ısırır emdiği kanı da çamaşırlara nokta nokta bırakırlar. Ama, gene de ilkbaharına diyecek yoktur Kohpinik'in.

Köyün tek bağındaki elma ağacı çiçeklenir. Gene tek bağındaki tevekler ışkın sürmeye başlar. Tarla kıyılarındaki bademler nerdeyse çağalaya duracaktır. Kavaklar, söğütler, dutlar filizlenir nisan sonuna dek. Toprak gevşer ve kabırır, tarlalarda bağda ve bahçelerde. Köpürür gibi yumuşar. Bastığınızda ayağınız toprağa gömülür. Kabaran bu toprağın ayrı bir kokusu vardır. Çok güzel olan bu koku, kırı, bayırı, bağı, bahçeyi, tarlayı kaplar. Deli eder bu koku insanı. Bu kokularla birlikte, sanki insanın damarlarına taze kan dolar.

Engü, boz bulanık akar ilkbaharda. Kıyılarında kuzular oynaşır, çocuklar koşturur, atlar ve eşekler tepişir. Yaşayan ölümler, doğa ile birlikte canlılık kazanmışlardır, artık. İçlerinin pası silinmiş gibidir.

Abdullah Lütfi Bey de, bu köyde; bu köydeki evlerden birinde doğdu. Bu ortamın çocuğu olarak büyüdü, gelişti. Onun yaşam öyküsünde bu sıkıntıların bulunması zorunluydu. Çünkü, köyde tek okur-yazar olan babası Molla Halil de, pek hali vakti yerinde sayılmazdı. Abdullah Lütfi Bey, içinde yaşayarak tanık olduğu çileli yaşam koşullarını ömrü boyunca unutamadı, unutmak da istemedi. Son soluğuna değin o çileli günlerin sorunlarına çözüm yolları aradı. Çoğu kez de buldu. Çünkü o, Doğuda yaşayan bir Batılı gibiydi. Fransızca öğrenip Batı'nın olaylara bilimsel yaklaşımını, gerçeğe dönük felsefesini, insana değer veren demokratik uygulamalarını kavrayınca, batı denen o başka dünya, somut olarak bütün çizgileriyle belirmeye başlamıştı.

(Devam Edecek)

SUSAK

Bibim su taşıyor,
Omuzunda susak.
Bir yanda bakır bakraç,
Bir yandaysa;
Çağının getirdiği plastik yaşanı.
Bak;
Bibim su taşıyor,
Kaplari bakırdı bir zamanlar,
Bir yanında plastik şimdileri.
Bibim su taşıyor,
Bir yanında geçmişı,
Bir yanında plastikle;
Çağ atlamaya çalışıyor.
Kim neyi atlarsa atlasın,
Omuzunda susak,
Bibim su taşıyor.

Savaş BEYDEMİR

BİR VAKFIN KURULUŞU

Dr.Vakıf ÖZKUL

İnsanlar arasında yardımlaşma ve dayanışma duygusu insanlık tarihi kadar eskidir. Bu davranış biçimi her çağda ve her toplumda değişerek, yenilenerek süregelmiştir.

Hepimizin bildiği gibi Ağın'da da bulgur yapma, pestil sucuk yapma, tarhana yapma, buğday yıkama v.b uğraşlarda her gün toplanarak bir komşunun işi bitirilirdi.

Ağın'lılar Ağın dışına taşıp, yayıldıkça, yerleşim yerlerinde de birlikte olma zorunluluğu duyarak Dernekler kurdular. Ankara, İstanbul, Malatya, Ağın dernekleri isimlerindeki kelime farklarıyla aynı anda amaçda hizmet vermektedir.

Birlikten güç doğar düşüncesiyle, İstanbul ve Ankara'daki Dernek yönetim kurulları ve üyelerin bir kısmı 8 - Ocak - 1994 günü Ankara'da bir araya gelerek güçlerin birleştirilmesini konuştuk. Sonuç olarak Vakıf kurma kararına vardık. Nurettin Doğan, Güner Omay, Oktay Gençosmanoğlu ve Vâkıf Özkul'dan oluşan bir kurul seçildi. Hemen ön araştırma ve hazırlıkları yaparak bir araya geldik:

- 1) Tüm dernekleri bir çatı ve bir isim altında toplamak **AĞIN KÜLTÜR ve TANITMA VAKFI (AKTAV)**
- 2) Vakfın merkezi Ankara'dır. (Başkent olması nedeni ile 8-1-1994 günü yapılan toplantıda kararlaştırılmıştır.)
- 3) Ağın ve birçok ilde şubelerini açmak.
- 4) Kurucu üyelik sıfatını alabilmek için 5.000.000.-TL katkıda bulunmak. Ve bu parayı Vakıfbankta açtırılacak hesaba yatırmak.
- 5) Örneklerini aldığımız Vakıf Tüzüklerinden bize en uygun olanı hazırlamak.

Bu yazıdaki amacımız bu haberi bütün hemşehrilerimize duyurabilmektir. Hiçbir hemşehrimizin kuşaklar boyu çocuklarına bırakabilecekleri Kurucu Üye olma sıfatından yoksun kaldık demelerini istemiyoruz.

Tüm hemşehrilerimize ve katılımcılarına saygı, sevgiler.

DİZELERİM

I

Ölürken de dizeler dökülmeli dilimden,
Gölgede ı ışık, ı ışıkta şımşek olmalı şiirlerim.
Söküp atmalı acıyı yaşamdan;
Suyunu, uygarlık çeşmesinden,
Mayasını topraktan almalı şiirlerim.

Esin perileriyle yoktur alış verişim,
Son nefeste dizeler dökülmeli dilimden.
Anam gibi sevmeli şiirlerim,
Çocukları, yoksulları, savaştan gelenleri;
Anam gibi yenilmez çıkmalı ölümünden.

Beş kulaç kar altında,
Ekini yeşertmeli dizelerim.
Dizelerim aşmalı dağları, denizleri,
Şahlanan bir yarış atında,
Her bucakta görülmeli izleri.

Dizelerim...
Başgöz ettim topunuzu sevgilerle,
Bilincin tasında erittim, kardım sizi,
Özü sözde yoğurmuş Yunus Emrem gibi,
Yücelttim, Tanrı katına çıkardım sizi.

Ankara-1982

Mehmet ORHAN

DİZELERİM II

Siz ölmeyin dizelerim,
Yeni güzeldir, eskidikçe öyle kalın.
Denize dek koşan ırmaklar gibi,
Akın yalın ezgilerle umutlu sabahlara.

Sevilerde umut olun, artıkça yükü bedenim,
Dinsin ak gülüşlerde acının gözyaşları.
Mutsuzluğu, yoksulluğu, karanlığı yıkın,
Büyüyen ırmaklarla akın denize doğru.

Yırtın kefenleri, sarın kurşun yarasını,
Dindirsin sızıyı, sancıyı, ağlayan çocuk sesini,
Silin korkuyu yüreklerden ve çığlığı dudaklardan,
Erisin sıcak gülüşlerde acının gözyaşları.

Siz ölmeyin dizelerim,
Yaşatmak için barışı, dostluğu, sevinci,
Yumruklar alkış olsun, ağıtlar şarkı.
Yılgınlığı, mutsuzluğu, yoksulluğu yıkın,
Büyüyen ırmaklarla koşun denize doğru.

Ankara-1981

Mehmet ORHAN

SAYILARLA AĞIN

(1980-1985-1990 Yılları Genel Nüfus Sayım Sonuçları)

Hazırlayan :V.Cem KORKMAZ

1980			1985			1990					
	Toplam Şehir	Köy		Toplam Şehir	Köy		Toplam Şehir	Köy			
Ağın	5355	2651	2704	Ağın	5266	2900	2366	Ağın	4625	2794	1831
Ağın İlçesi			Ağın İlçesi			Ağın İlçesi					
Şehir	2651		Şehir	2900		Şehir	2794				
Merkez Burağı			Merkez Burağı			Merkez Burağı					
1. Altınayva(Ağdunut)	226		1. Altınayva(Ağdunut)	175		1. Altınayva(Ağdunut)	152				
2. Aşağı Yabanlı	60		2. Aşağı Yabanlı	56		2. Aşağı Yabanlı	43				
3. Bademli	130		3. Bademli	97		3. Bademli	65				
4. Bahadırlar (Zalbar)	48		4. Bahadırlar (Zalbar)	40		4. Bahadırlar (Zalbar)	27				
5. Balkayası (Şihlar)	119		5. Balkayası (Şihlar)	107		5. Balkayası (Şihlar)	62				
6. Beyelması (Hozakpur)	236		6. Beyelması (Hozakpur)	180		6. Beyelması (Hozakpur)	150				
7. Demirçarık (Gemuhu)	80		7. Demirçarık (Gemuhu)	91		7. Demirçarık (Gemuhu)	56				
8. Dibekli (Dingidar)	108		8. Dibekli (Dingidar)	80		8. Dibekli (Dingidar)	38				
9. Dürümlü (Mineyik)	213		9. Dürümlü (Mineyik)	209		9. Dürümlü (Mineyik)	140				
10. Kaşpınar (Pağnik)	51		10. Kaşpınar (Pağnik)	47		10. Kaşpınar (Pağnik)	40				
11. Modanlı	181		11. Modanlı	135		11. Modanlı	105				
12. Öğrendik (Gıranı)	137		12. Öğrendik (Gıranı)	113		12. Öğrendik (Gıranı)	104				
13. Pulköy	182		13. Pulköy	127		13. Pulköy	102				
14. Samançay (Küzne)	135		14. Samançay (Küzne)	128		14. Samançay (Küzne)	83				
15. Saraycık (Saracık)	554		15. Saraycık (Saracık)	545		15. Saraycık (Saracık)	449				
16. Yedibağ (Paşikli)	126		16. Yedibağ (Paşikli)	146		16. Yedibağ (Paşikli)	146				
17. Yenipayam (Hastek)	118		17. Yenipayam (Hastek)	90		17. Yenipayam (Hastek)	69				
TOPLAM 2704			TOPLAM 2366			TOPLAM 1831					
Ağın İlçesi TOPLAMI 5355			Ağın İlçesi TOPLAMI 5266			Ağın İlçesi TOPLAMI 4625					

Kaynak: D.İ.E yayınları

ŞİMDİ NERDESİN

Nedir Bosna'da olan bu vahşet bu hengâme
O entel dostlarımız neden halâ bigâne
Güzelim Bosna gayrı oldu tam bir virane
Yeşilleri koruyan Dünya şimdi nerdesin?

Bosna'da milyonlarca insan bombalanırken
Açlıktan hastalıktan binler telef olurken
Bebeler bir damlacık süte umutlanırken
Balıkları koruyan dünya şimdi nerdesin?

Bosna halkı yağmurda karda sefil olurken
O öz vatanlarında böyle zelil olurken
İnsan haklarına bir kara delil olurken
Hayvanları koruyan Dünya şimdi nerdesin?

Dr. Galip UZUNCA

AKAN ZAMANA KARŞI

Ahmet Rahmi ERCAN

İşte, cıvıl cıvıl kaynaşan bir öğrenci topluluğu. Coşku ile giriyorum aralarına. İçeri sarıkan yeşil ağaç dalları, onları ilkbaharın ilk sevilere, coşkuları ile kaynaştırmış. Ilık, çiçek kokulu bir yaşama sevinci siniyor varlığıma. Hafifliyorum. Atıyorum yılları üzerimden. Oturuyorum bir masaya. Sadece önlüğüm, çantam eksik. Şu ders bitmesin diyorum içimden. Ne var ki, yaşam koşusunda durma yok. Alabildiğine gidiyorsunuz yıllar boyu. Dokunamıyorsunuz yasasına doğanın.

Neden sonra zil sesiyle dağılıp uçuyor mutluluğum. Bir anda nasıl da nitelik, öz değiştiriyor yaşam? Licertus durmadan "Bir gün yaşayan bütün günleri yaşamış olur." savında süregitsin. Anılar bile değişik biçimde, değişik özde karışıyor yaşamımıza. Şu canlı örneğe bakınız bir yol. Daha öğretmenlik baharının ilk altıncı yılı S.nin. Yaşamının yirmi beşinci çiçekli döneminde. Görevinden, görev çevresinden söz açmadan başladım okumaya, kitaplara yakınlığını araştırmaya. Bir alışkanlık haline getirdim bunu. Öğretmende bir donukluk, görevinde,

görevi tutuşunda bir dağınıklık görürsem, işe böyle girişirim çoğu kez. Montaigne'e, denemelerine değindi. O'nun gözyaşlarında umutları, özlemleriyle şekillendirdiği, kurduğu bir dünyanın yıkılışını ürperti içinde izledim.

S., beklentileriyle gerçekler arasındaki çelişkileri yaşadıkça sarsılmış. Yaşamın inişli, çıkışlı, çok boyutlu akışı içinde dik durabilecek gücü bulamamış kişiliğinde. Sağlığının, kişiliğinin dengesi bozulmuş. Kendisini yeniden yaşama bağlayacak, özüne güç katacak bir umut ışığı, bir kaynak aramaktadır. "Montaigne bana soluk aldırdı, kendime geldim bir süre. Ama bu sürekli olmuyor. Kitabı bıraktınca, karanlık dünyama dönüyorum yine." diyor. Zaten yaşama savaşımızın en güç yanı da bu değil midir? Kişiliğimizi değiştirecek, bizi güçlü kılacak davranış modellerini ayrılmaz özelliklerimiz haline getirmek. Gerçekten güçtür. Ama olanaklıdır. Eğitimin önemli amaçlarından birisi de budur. Ama, bugünkü gibi edilgin değil, işlevsel bir eğitimle gerçekleştirilebilir bu.

YAŞIYORUM SENİ "Sana Sesleniyorum"

Sessizliği biliyorum
Gecenin karanlığında
ve yokluğunda
hissediyorum da içimde yaşıyorum
sensizliği
ve bir şiir yazmak istiyorum
sana
açlığa doyumsuzluk
olan
aşkımı anlatan
ve yazarken yanımda olmanı istiyorum
ya da
ben okumak istiyorum o şiiri sana
ve
yağan bir kar tanesi olmak istiyorum
gelip eline düşmek
ve
elinin sıcaklığıyla erimek istiyorum
ya da
içtiğin su olmak istiyorum
soğuk günlerde içini ısıtım için ılık
sıcak günlerde buz gibi olup sana
rahatlık vermek istiyorum
sana kavuşmak istiyorum
biliyorum
ben ne bir yağan kar tanesi olabilirim
elinin sıcaklığıyla eriyen
ne de
içtiğin su olabilirim
içini ısıtan rahatlık veren
fakat benim sevgim yağan kar tanesi olup
elinde eriyecek
aşkım içtiğin su olacak içini ısıtacak
rahatlık verecek
dünya döndükçe
mevsimler gelip geçtikçe
ne yağan karlar durur
ne de
içilen sular kurur
benim aşkım açlığa doyumsuzluk

Ülkü EMIROĞLU 1992 - AĞIN

DOLMUŞTA BİR KADIN

Mutahhar AKSARI
Batıkent Afşin Bey İlköğretim Okulu
İngilizce Öğretmeni

Ali Balkız adı, benim ilk ve biraz da geç karşılaştığım bir ad. Gönen'de düzenlenen Ömer Seyfettin Öykü Yarışması'nı kazanmış ve bu ikinci yapıtıyla kendini Türk Öykücülüğüne kabul ettirmiş bir yazar, Balkız.

Toplam, 17 öyküden oluşmuş yapıtı. Son 8 öykü, 12 Eylül döneminin insanlarını, olaylarını yer yer kara mizah ögesini ustaca kullanarak işliyor.

"Dolmuşta Bir Kadın", kısa kısa tümcelerle kotarılmış, sanki bir solukta yazı makinesinden çıkıvermiş izlenimi veriyor. Ama gerçek pek öyle değil!

"Emekli", "otuz beş yıldır" şöforlük yapmış ve emekli olmuş bir emekçinin dramını gözler önüne getiriyor. Filme alınmalı. Sıcak ve sevecen Mahmut Efendi'nin kişiliğinde emekliliğin sorunlarına sıcak sınısıcak bir göz atış... En çok bu öyküyü sevdim.

"Bekçi"deki "Karabey Emmi" de, aynı özler taşıyor. Köyte tek başına kalmış. Et ile turnak ne ise; karabey Emmi ile köyü aynı. Yapışmışlar birbirlerine. Atayurdunu bekler hep, Karabey Emmi. Yapayalnızdır. Köyde yapılacak düğün, O'nu kenara itilmişlikten kurtarır. Adam yerine konulma sevincini yaşatır. Yoğun bir hüzündür yaşanan-anlatılan. Senfoni gibi içimize-liklerinize siner yavaş yavaş...

Gecekondulaşamamış bir köylü, Mustafa Özyurt. Kızıyor kendine bu yüzden. Olaylar, avuç avuç hesabı yapılan toprağın başında geçmekte. Alt tarafı iki çuval toprak yüzünden başa gelenler... "Toprak" da yazılı...

Okuyunca, göreceksiniz.

Hepimiz zaman zaman sınırlı, kurallı yaşamın ezikliği ile kuralsızlık, sınırsızlık ve özgürlük arayışları arasında gidip gelmişizdir az da olsa... Büyük kentin yorucu ve bunalıcı seslerinden uzakta bir yaşamı özlemişizdir. "Kapucunun ekmek sesi" ni bile artık katlanılmaz bulan bunalımlı bir kent yaşamından kaçışı düşlemişizdir. İşte, Balkız "Düş" adlı öyküsünde, bu özlemlerimizi duymuş hep!... İyi de etmiş!

"Bom", "Şaka", "Islıkçı", "Kalıntı", "Siste Slogan" ve "Deprem" 12 Eylül'ün ürünleri öyküler. Anlatılan yaşam kesitleri o dönemin canlı tanıklıkları... Kimiside cezaevinde arkadaşlar arasında yaşanan bir olay, "Dostlarını, arkadaşlarını ele vermeyen" insanlara yazılmış bir öykü oluyor satırlar... "Islıkçı"nın güzel, inanç dolu, direnç dolu insan örneklerine ne kadar az rastlayabiliyoruz bugünlerde. "Kalıntı"nın kahramanı, erkekliliği alınmış binlerce inançlı insandan yalnızca birisini aktarıyor. Geçmişle bugün arasında gidiş gelişler, kendi yaşamına yer yer eleştirel bakış ve kimileyin o eski günleri özleyiş... "Siste Slogan", baştan sona destansı bir çabayı öykülemiş.

Kısaca, öykücülüğünü kanıtlamış Balkız'ı okumanızı öneririm.

Ali BALKIZ
Öyküler
Cem Yayınevi
Birinci Basım/1990

DUYURU

20 Mart 1994 Pazar günü saat 19.00'da
Ankara Hakimevinde (Dikmen) yapılacak olan
Geleneksel AĞIN gecesinde hep birlikte olmayı
gönülden arzu ediyoruz.

AĞIN

Not:Gecemizin davetiyeleri
Necatibey cad. No:20/16'dan
sağlanır. Tel: 230 11 54

FIKRALAR

1- Öyle derler ki; yöremizde bir delikanlı, anasını gün be gün zorlayıp; babama de ki beni evere, dermiş Ana oğlunun bu isteğini uygun bir ortamda, babaya iletmış. Baba isteğe olur demiş ama, küçük bir de koşul getirmiş. Söyle, demiş oğlana, günün değerli bir parası olan bir mecidiye getirsin ki, eve-reyim, olur demiş. ana koşulu oğluna söylemiş, baban bir mecidiye getirirsen seni everecek demiş. Oğlan hemen atılıp, ana bana bir mecidiye versene, demiş. Oğlunun isteğine ana dayanamayıp bir mecidiyeyi vermiş. Oğlan mecidiyeyi alıp, bir bahçede iş gören babasının yanına koşmuş ve parayı göstererek, baba bir mecidiyem var. diyerek elindeki parayı çevirmeye başlamış. Baba, ver bakayım deyip parayı oğlandan alıp, var gücüyle mecidiyeyi fırlatıp attığında, oğlan hiç umursamayıp, canın sağolsun baba demiş. Aradan bir kaç gün geçmiş, oğlan bir evlenme hazırlığı görmeyince, anaya yeniden baş vurup, hani parayı babama verdim oldu? diye sormuş. Ana isteği babaya yeniden ilettiğinde, baba parayı kendisinin kazanması gerektiğini anlatmış. Oğlan bunun üzerine biryerlere gidip ufak ufak gündeliklerle bir mecidiyeyi tamamlayıp, yine biryerlerde işleyen babanın yanına giderek parayı gösterdiğinde, baba elinden aldığı parayı atmak için kolunu kaldırınca, ne yapıyorsun baba, ben ona on gün emek çektim, diyerek kolunu tutmuş. Bunun üzerine baba parayı kendisinin kazandığını anlayıp, oğlunu evermeye karar vermiş. Kıssadan hisse; insanlar kendi emeklerine, kendi emeklerinin karşılığına saygılıdır.

2 - Vahşen'li Kaya Dayının oğlu Osman, yeni evli iken, hanımı ile anasının arasındaki ev geçimsizliğine babasının da karıştığını anlatırdı. İri yarı, sert huylu birinci dünya, Balkan ve Yemen savaşlarına katılmış kaya dayı, akşam evde bu geçimsizliği konu ederek, Osman'a bağırp çağırırken, o günlerin evlatlık yapısı içinde Osman dinlemekten öteye bir şey demeyip yapamıyor. Elindeki maşa ile ocağın başında, külü karıştırıp, babasını dinliyor. Kaya Dayı Osman'ın bu durumuna daha da çok sinirlenerek, oğlum sana eşek beyni yedirmişler, diyerek karısına karşı bir tavır almamasını yeriyor. Kaya Dayı'nın bu sözü üzerine, Osman'ın anası, yani kaya Dayı'nın hanımı lafa karışıp, BEN SANA YEDİRDİM DE NOLDU KI? deyince, ortalık birden karışıyor. Kaya Dayı neye uğradığını anlayamadan, eşinin bu lafı, hiç haberi olmadığı eşek beyni yediğini öğrenmesi, birden Kaya Dayı'yı deliye çeviriyor. Bir anlık suskunluk ve durum muhasebesinden sonra, Kaya Dayı daha da kükreyerek (KARI KARI; SEN BANA ERKEK EŞEK BEYİNİ YEDİRMİŞSİN, BÖYLE OLMUŞUM) diyerek, göğsüne vuruyor, gene kendisine bir üstünlük çıkarıyor.

3 - Traş gilin mahallede Cıtrık gilin Mevlüt Emi vardı. Belle diye tanıdığımız Mevlüt emi, doğal olarak bile çok terlerdi. Bir gün ateşli bir hastalığa tutulmuş, buhut yatarken, bu terleme daha da çok artmış. Konu komşu başına toplanmışlar, başında terlerini silip ağlayan eşi Pamuk Bacı'ya (anam bu ecel teri, böyle terleme mi olur?) diye söylemişler. Öyle ki; Pamuk Bacı'da bu terin ecel teri olduğuna ister istemez inanmış. bir ara Mevlüt Emi gözlerini açıp, yöreye bakıyor, bunca kadının başına niye toplandığını anlamaya çalışıp, Pamuk Bacı'ya ne oluyor yollu baktığında, bir eliyle de gözlerine dolan teri almak istiyor. Bu şaşkınlığını gidermek için söze karışan, saf Pamuk bacı, kendi tavrı ile konuşarak (BABA, ANAM MEVLÜT KORKMA-ECEL TERİ ECEL TERİ) diyerek, Mevlüt Emi'yi teselli ediyor.

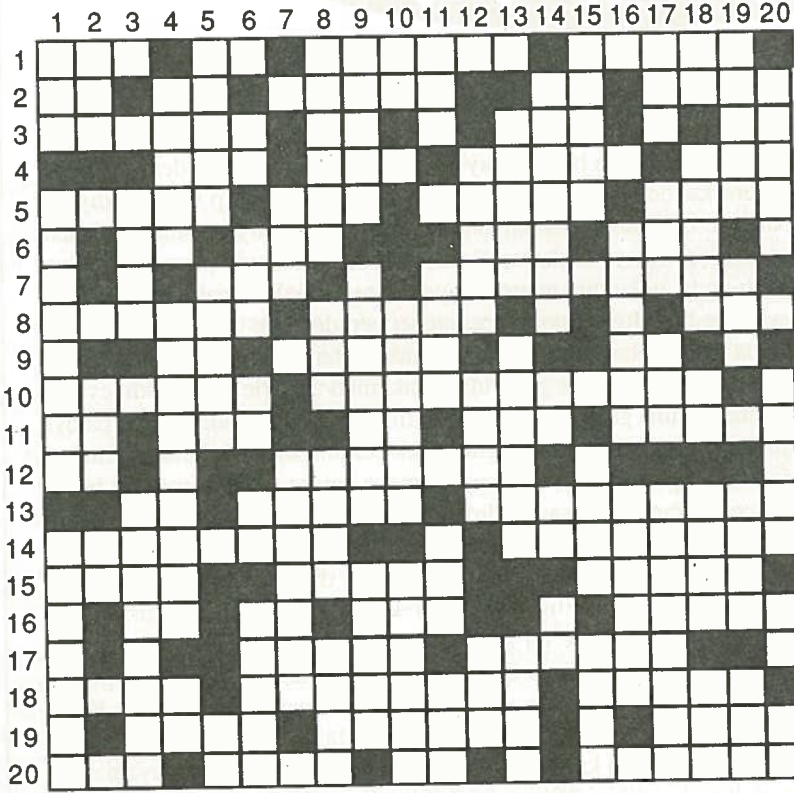
4 - Avukat Erkal Gençaydın, yeni araba aldığıında, Ağın'dan Malatya'ya dönerken, arabada bulunan eşi biraz da arabayı ben kullanayım dediğinde, sen süremezsın, bir kaza falan yaparsın, diye arabayı vermiyor. Bu olaydan biraz sonra da, güzel bir tombalak attırıp arabayı yoldan fırlatıyor. Çoluk çocuk içindeler, arabadan önce onları düşünen Erkal, hemen aile fertlerini yokluyor, kimsede bir şey olmadığını görüp rahatlamışken, eşine arabayı vermediğini, Eşinin de (hani oldu?) yollu bakışına değerlendirip, hiddetle eşine dönerek (SEN KULLANSAYDIN ŞİMDİ HEPİMİZ ÖLMÜŞTÜK) diye böbürleniyor.

22 TEMMUZ 1993 AĞIN
İsmail BEYDEMİR

BULMACA

Derleyen: İlhami TURAN

Soldan sağa:

1. Bir renk-Bir nota-Fol-Süzgeç
2. Bir ünlem- Bir harfin okunuşu-Ünlü bir komedyenin adı-Ömerin ünlüleri-A.B.D. Eyaleti- 3. Allısı meşhurdur- Ters krom-Bimar'ın ünsüzleri- Eski Mısır da güneş tanrısı.- 4. Giysi bölümlerinden- Objektif karşısında verilir.- Eşek- Musikide en kalın erkek sesi. -5. Bir erkek adı-Şapka çeşidi-Hacamatta kullanılabilir- Yabancı ve ünlü bir aktris.
6. Öğütülmüş hububat-Erik ve kayısının kurutulmuşu - Bir yerleşim yerimiz- Müteallik- 7. Boş olanı pek sevilmez-Ah bir de elleri boyamasa.-8. Hala- Mantar-Kinaye.- 9. İridyum- Edep-siz çoban köpeği- Bir nota.-10. Minik salkım-Ünlü bir kaşık. 11. Hicap-Bir kilit markası-Şairin ünsüzleri-Örgü şişi(Tersinden)-Bir tahıl ölçüğü.12. Kimyada radyum-Askeri ve eskiden kullanılan bir rütbe. 13. Ters as-

keri yerleşim yeri-Pancar yaprağı-Gevşetmesiyle ünlü bir erkek adı. 14. Bir üzüm çeşidimiz-Mahalli halk oyunlarımızdan. 15. Ters bir soyadı-Kastamonu yöresi halk oyunlarından-Suçlama. 16. Milimetre-Toprağın nemle ilgili yapısı-Bir salgı-Tersi kaynak 17. Bir nevi papara-Bir halk ozanı. 18. Yıl-Dört Halife Devrini takip eden İslam Devleti-Büyüklik kompleksi 19. Eli çabuk-Bir erkek adı- Belirtiler. 20. Ters ecnebi bir erkek adı-Merkebin bir yürüyüş biçimi-İlaç, çare-Tersi mitoloji.

Yukardan aşağı:

1. İskambilde bir kağıt-Tövbe etmiş-Kızgın inek.- 2. Bir alet-Karakter, seciye-Kumanın yarısı 3. Yatak dengi koruyucu kılıfı-Beyin sulanması 4. sincap-Yabani bir meyve-Mısır'ın trafik plakası.- 5. Bir aydınlatma aracı-Ata sporlarımızdan-Vilayet 6. Yabani hayvan kovuğu-Bir Avrupa halkı-Tersi ilkel bir silah-Zehirli bir örümcek türü-Değilin yanındaki değil de 7. Bir soyadı-Zulümler 8. Semizotukarga sesi-Bir meyve-Varlıkların gözle görülür niteliklerinden. 9. Puhu kuşu-Yöremizde bir heyelan bölgesi-Tersi yabancı bir aktris adı 10. Bir soru -Çocukların hasattan arta kalanları toplama eylemi-Sonuç 11. Bir renk-Bir başkent-Mitolojik bir çalgı-Mikroskop preparatı camı 12. Ters tokaç-Madeni faraş-Merhum Cemil İSBİR'in EVET'i. 13. Ergenlik Çağı-Sonuçsuzluk-Kurumaya yüz tutmuş dut meyvesi 14. Ters topluca tebessüm-Kimyada aktinyum-Bir nota-Yaydan çıkar. 15. Üfleme araçlarımızdan-Modern-Gelir. 16. Hamle-Bir kadın giysisi 17. Işık şiddeti birimi-Baş harfinden önce p gelirse bir deterjan markası belirir-Zehir-Tahribin cemi. 18. Bir müzik aleti-Verimli toprak-Tersi cıvanın yarısı-Tersi araba tekerinin bir bölümü-İrlanda kurtuluş örgütü 19. Bir eleme aracı-Rutubet-Nüzul-Habeş asili. 20. Dağı ile ünlü bir erkek adı-Bir spor alanı-Su-Bir harfin okunuşu.

HABERLER

- 1 - Bu ay Ağın'ın hava durumu, bahardan bir bölüm gibi geçmekte. Yağmur ve güneşli günlerle. Ağın'ımız kışdan çaldığı iyi günlerin mutluluğunu yaşamaktadır.
- 2 - Ağın Zabulbar köyünde Ahmet Kayhan dayımız, Kasım ayının son haftasında yaşama gözlerini yumdu. Eski Zabulbardan yenisine göç eden eski insanlardan birini daha yitirdik. Tüm yakınlarına başsağlığı, sevgili dayımıza da rahmetler dileriz.
- 3 - Hozakpur köyünden olup, çok uzun bir süreden beri Ağın'da oturmakta ve yörede kırkçılığı ile ün yapmış, Niyazi Atalay dayımız. 25.12.1993 günü Ankara'da geçirdiği ameliyattan sonra ölmüştür. Çocukları Mahir ve kardeşleri ile tüm yakınlarına başsağlığı, Niyazi dayımıza da tanrıdan rahmetler dileriz.
- 4 - Ağın Hünü köyünden olup, yöremizin en yaşlı kişilerinden Paşa Polat dayımız. 20.12.11993 günü Hünü köyünde ölmüştür. Tüm yakınlarına başsağlığı Sevgili dayımıza da tanrıdan rahmetler dileriz.

İsmail BEYDEMİR

ARKA KAPAKTA YAYINLANAN FOTOĞRAFTAKİLER

Ayaktakiler Soldan Sağa;

- 1) Salim Gençosman (Öldü) - 2) Süleyman Baytaş (Öldü) - 3) - 4) Fikri Koca (Öldü) - 5) Mehmet Karadayı - 6) - 7) Mehmet Baytaş (İmamdayı) (Öldü) - 8) Ağadayı (Gıranili) (Öldü) - 9) Ali Rıza (Tombul) - 10) Salim Gültekin - 11) Hamza Uyanık (Öldü) - 12) Mehmet Ergönül - 13) Celal Dora (Kore Kahramanı) (Öldü) - 14-15) Kemal Zeki'nin Misafiri - 16) Süleyman Tokmak (Öldü) - 17) Kemal Zeki Gençosman (Öldü) - 18) Noman Gençaydın - 19) - 20) Adıgüzel Yaşar (Efe) (Öldü) - 21) Kemal Koca (Öldü) - 22) Hikmet - 23) Mehmet Beydemir (Pala) (Öldü) - 24) Dönmegilin Osman (Öldü) - 25) Purutçu Mustafa Uzanoğlu (Öldü) - 26) Zihni Uyanık (Hattumgilin) (Öldü) - 27) Hörenekli Yaho (Öldü) - 28) Berber Mehmet Ercan (Marangoz) (Öldü) - 29) Karapekmezoglu Mehmet (Öldü) - 30) Mehmet Koca (Hakim) - 31) Paşikli Hakkı (Öldü),

Oturanlar Soldan Sağa;

- 1) Fayık Erdoğan (Değirmenci) (Öldü) - 2) Adıgüzel Beydemir (Kırmıtık Dayı) (Öldü) - 3) Muhacir Yusuf (Öldü) - 4) Kamil Niksarlı (Ayakkabıcı) (Öldü) - 5) İbrahim (Arabacı) - 6) Mevlüt Koca (Kadingilin) (Öldü) - 7) Mustafa Yay (Öldü) - 8) Şemsettin Korkmaz - 9) Niyazi Atalay (Kırıkçı) (Öldü) - 10) Muhlis İkinci (Öldü) - 11) Hasan Dayı Sarıoğlu (Sarigilin) (Öldü) - 12) Fahri Bilgin (zomp) (Öldü) - 13) Kemal Koçer (Öldü) - 14) Süleyman Koçer - 15) Damatgilin Osman (Öldü) - 16) Purutçunun Oğlu Yıldırım Uzunoğlu - 17) İbrahim Dayıoğlu (Tüccar) (Öldü) - 18) Hüseyin Yazıcı (Öldü) - 19) Kaya Dayı (Uçkunkaya) (Öldü).

